

Sanna Niskanen
Marjukka Tanttari

MELMU,
ROKIN VUODET MIKKELISSÄ
1979 – 1990
Dokumenttielokuvaa tekemässä

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon ko.

Maaliskuu 2011

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU
Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

 MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkelin University of Applied Sciences		Opinnäytetyön päivämäärä 25.3.2011
Tekijä(t) Sanna Niskanen, Marjukka Tanttari		Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituotannon ko.
Nimeke Melmu, Rokin vuodet Mikkelissä 1979 - 1990, Dokumenttielokuvaa tekemässä		
Tiivistelmä <p>Tämä on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka produkti on dokumenttielokuva Melmu, Rokin vuodet 1979 - 1990. Tutkintotyön kirjallinen osuus käsittelee Melmu, rokin vuodet 1979 - 1990 dokumenttielokuvan tekemistä ja kulttuurituottajan valmiuksia dokumenttielokuvan tekijänä. Käymme työssä läpi myös Elävän musiikin yhdistysten historiaa ja Melmun tarinan.</p> <p>Melmu, eli Mikkelin elävänmusiikin yhdistys, oli vuosina 1979 - 1990 vapaaehtoisvoimin toiminut yhdistys. Melmu näkyi Mikkelin kulttuurielämässä mm. aktiivisena klubikeikkojen järjestäjänä ja oman festivaalin, Dinosaurockin, ansiosta. Dokumenttielokuvassa kerrotaan yhdistyksen tarina Melmussa mukana olleiden henkilöiden haastatteluiden kautta. Valitusta näkökulmasta huolimatta, elokuva pyrkii tuomaan esille 1980-luvun tapahtumat mahdollisimman kattavasti.</p> <p>Dokumentissa oli pieni työryhmä ja vastasimme kokonaan itse mm. käsikirjoittamisesta ja kuvaamisesta. Saimme apua editointiin ja graafiseen suunnitteluun mediatekniikan opiskelijalta. Kuusi kuukautta kestänyt työprosessi oli vaativa, mutta opettavainen kahdelle kulttuurituottajalle. Valmis dokumenttielokuva on noin tunnin mittainen, katsaus Melmun historiaan.</p> <p>Pohdinnoissamme olemme pyrkineet huomioimaan kulttuurituotannon opintojen vaikutuksia ja arvioimaan kokonaisuutta osaamisemme kannalta. Koska työmme on ensimmäinen aihetta kattavasti dokumentoiva teos, jää jatkotutkimuksille monia vaihtoehtoisia näkökulmia.</p>		
Asiasanat (avainsanat) dokumenttielokuvat, järjestötoiminta, rock, Mikkelin, kulttuurituotanto		
Sivumäärä 21	Kieli suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä)		
Ohjaavan opettajan nimi Miia Liukkonen Jaakko Pitkänen		Opinnäytetyön toimeksiantaja Mikkelin kaupungin kulttuuritoimi Suomen Jazz- ja Pop Arkisto

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 25.3.2011	
Author(s) Sanna Niskanen, Marjukka Tanttari		Degree programme and option Cultural management	
Name of the bachelor's thesis Melmu, Rokin vuodet 1979 - 1990, Making of a documentary film			
Abstract <p>This bachelor's thesis is a combination of a documentary film and a written study. The documentary Melmu, Rokin vuodet 1979-1990 tells the story of Mikkeli live music association. The written study aims to present the making of the film and reflects on the role of a cultural manager as a maker of a documentary film.</p> <p>Melmu, Mikkeli live music association, operated from 1979 till 1990 in Mikkeli, Finland. The association was run by volunteers and its main tasks were to organize live music gigs in the region. The activities of Melmu developed from organizing small gigs in local community centers, into large music festivals. The purpose of this movie is to tell the story of the association in the words of the volunteers. The film seeks to give a new perspective of the events that took place in the 80's. This thesis also pursues to present aspects on the work of a cultural manager within the near history and present time.</p> <p>We made the documentary film in about 6 months on our own; screenplay, interviews, directing and much more. We received help from another student in the editing process and with graphic design. Two cultural management students making an hour long documentary film was a challenge that is also reflected on in the written study.</p> <p>The main product of this thesis is the documentary film. It tells the story of Melmu from a quite subjective point of view. This leaves space for further studies more concentrated on different points of view, time periods or functions of the association.</p>			
Subject headings, (keywords) documentary film, organizational activities, rock, Mikkeli, cultural management			
Pages 21	Language Finnish	URN	
Remarks, notes on appendices			
Tutor Miia Liukkonen Jaakko Pitkänen		Bachelor's thesis assigned by Mikkelin kaupungin kulttuuritoimi Suomen Jazz- ja Pop Arkisto	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	IDEAN SYNTY	2
2.1	Kulttuurituottaja dokumenttielokuvan tekijänä	2
3	LYHYT KATSAUS ELÄVÄN MUSIIKIN YHDISTYSTEN HISTORIAAN	3
4	MELMU TARINA	4
5	DOKUMENTTIELOKUVA	6
6	HAASTATTELU	7
6.1	Haastattelu tutkimusmenetelmänä	7
6.2	Dokumenttielokuvaan haastateltujen valinnat ja esittely	9
6.3	Haastattelujen toteutus	9
6.4	Kysymysten laatiminen	10
7	DOKUMENTTIELOKUVAN TOTEUTUS	11
7.1	Ennakkosuunnittelu	11
7.2	Työblogi	12
7.3	Käsikirjoitus	12
7.4	Kuvaus ja valaistus	13
7.5	Kuvituskuvat	13
7.5.1	VHS -materiaali ja digitointi	14
7.5.2	Valokuvat	15
7.5.3	Lehtiartikkelit	15
7.6	Kertoja	16
7.7	Musiikki	17
7.8	Editointi	17
8	YHTEENVETO	18
	LÄHTEET	20

LIITTEET

- 1 Käsikirjoitus
- 2 Haastattelukysymykset
- 3 Työblogi
- 4 DVD-elokuva

1 JOHDANTO

MELMU, Rokin vuodet 1979–1990 -dokumentti syntyi tarpeesta tehdä opinnäytetyöksi jotain konkreettista. Melmun eli Mikkelin elävän musiikin yhdistyksen historia oli aihe, josta ei aiemmin ollut koottuna vastaavanlaista kokonaisuutta. Melmun toiminta sijoittuu lähihistoriaan, 1980-luvulle, joten se on vielä ihmisten muistissa melko hyvin. Aikalaisissaan aihe herättää vieläkin monenlaisia tunteita ja onkin siksi mielenkiintoinen aihe dokumentille. Aiheen rajaus oli selkeä alusta alkaen; keskityimme melmulaisten näkökulmaan.

Kulttuurituottajina dokumenttielokuvan tekeminen oli melkoinen haaste, mutta koimme onnistuneemme lopullisessa työssämme omia odotuksiamme paremmin. Paljon auttoi se, että myös koulu lähti tukemaan työtämme, vaikkei opintomme suoranaisesti valmentaneet elokuvan tekemiseen. Kulttuurituotannon opinnoissamme olemme saaneet valmiudet sisällöntuotantoon, mutta elokuvan tekemisen tekninen puoli oli hie-man ”hatara”.

Useasti dokumenttielokuvan teossa on mukana erilliset henkilöt hoitamassa omia erikoisosaamisen alueitaan. Melmu, rokin vuodet 1979–1990-elokuvassa tekijöitä oli vain kolme. Varsinainen tekninen osaaja ryhmässä oli Juha Kärkkäinen, mediatekniikan opiskelija Mikkelin Ammattikorkeakoulun informaatio- ja mediatekniikanlaitok-selta. Kärkkäinen tuli mukaan keräämään opinto-pisteitä, kun taas meillä opinnäyte-työn tekijöillä oli kannettavana koko vastuu työn onnistumisesta. Ennen kuin Kärk-käinen tuli mukaan, me kokeilimme ”siipiämme” monialaisena elokuvantekijänä taito-jen puutteesta huolimatta.

Tämä työ käsittelee dokumenttielokuvan tekoprosessia amatööritekijöiden näkökul-masta. Lisäksi olemme perehtyneet Elävän musiikin yhdistysten historiaan pääpiirtei-täin ja kerromme myös Melmun tarinan. Pyrimme esittämään koko työprosessimme tässä kirjallisessa osiossa mahdollisimman kattavasti.

2 IDEAN SYNTY

Idea dokumentista opinnäytetyönä syntyi kesällä 2010. Halusimme tehdä toiminnallisen opinnäytetyön, joka olisi jotain muuta kuin tapahtumatuotantoa. Mikkeliläisen kulttuurituotannon lähihistoria kiinnosti meitä, ja Mikkelin elävän musiikin yhdistys nousi aiheena nopeasti esiin. Melmu oli suuri kulttuurijärjestö pienessä kaupungissa, ja teki vaikutuksen suureen osaan sen nuoria toimintavuosinaan. Aihe tuntui koskettavan useita heistä, jotka 1980-luvulla kaupungissa asuivat ja useilla tuntui olevan mielenkiintoa järjestöstä. Järjestöstä kuuli myös paljon huhupuheita ja juttuja, jolloin myös oma mielenkiinto heräsi. Voisimmeko me antaa äänen 1980-luvun mikkeliäisen kulttuurin tekijöille? Projekti kuulosti mielenkiintoiselta, mutta haastavalta.

Varmuus työn tekemisestä saatiin, kun saimme oman laitoksemme opettajat vakuuttaneiksi projektin puolelle. Ideaa piti vielä kehitellä ja aihetta rajata, mutta työ alkoi hahmottua omilla mielissämme.

2.1 Kulttuurituottaja dokumenttielokuvan tekijänä

”Kulttuurituottajan ydinosaamista ovat kulttuurialan tuntemus ja verkostoitumisaaminen, johtamis- ja kehittämisosaaminen, talouden hallinta ja rahoitusosaaminen sekä viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen.” (MAMK, 2010) Kulttuurituotannon opintojen aikana muutamat opintojaksot, kuten mediakulttuuri ja -kasvatus, viestinnän sekä tieto- ja mediatekniikan perusteet, journalismi, käsikirjoittamisen perusteet ja tapahtumakatemia ovat sisältönsä puolesta olleet hyviä tämänkin työn kannalta. Olemme kuitenkin sitä mieltä, että monikaan meille tarjotuista opintokokonaisuuksista ei ole ollut riittävän syventävä käytännön tekemiseen ja osaamiseen. Tietotaito, joka meillä on ollut elokuvan koostamiseen, on kertynyt pitkällä aikajaksolla, mutta pääsääntöisesti harjoitteluiden ja vapaasti valittavien opintojen avulla.

Kulttuurituottajina pidämme itseämme ensisijaisesti sisällöntuottajina, eikä vahvuuksiimme kuulunut monipuolinen tekninen osaaminen. Kokemusta tv-tuotannosta meiltä molemmilta kyllä löytyi harjoittelun ja kurssin muodoissa, mutta kokonaisen dokumenttielokuvan koostaminen oli kunnianhimoinen projekti kahdelta sisällöntuottajalta.

Kokemattomuutemme dokumenttielokuvien tekemisessä asetti monia haasteita työllemme, eivätkä työtapamme varmastikaan olleet perinteisiä. Koska meillä ei ollut vahvaa kokemuspohjaa minkään näin pitkän audiovisuaalisen työn tekemisestä, teimme työn omalla tyylillämme yrityksen ja erehdyksen kautta. Tästä johtuen työssämme on varmasti monia omalaatuisia ratkaisuja ja virheitäkin, mutta myös tuoretta näkökulmaa sisältöön sekä toteutustapoihin.

Tekniseen puoleen saimme apua mediatekniikan laitoksen henkilökunnalta sekä opiskelijoilta, joka oli merkittävä apu työllemme. Haimme apua ja inspiraatiota työllemme myös muista dokumenteista sekä aiheeseen liittyvästä kirjallisesta materiaalista.

3 LYHYT KATSAUS ELÄVÄN MUSIIKIN YHDISTYSTEN HISTORIAAN

”Materialistinen keskiluokka oli ahdistavan raskas. Perhe, koulu ja työyhteisö olivat ne ympyrät missä nuoret ihmiset liikkuvat. Tämän kuolonketjun katkaisemiseen juuri rockyhteisyyden luominen tarjosi välineet. Tällaisessa tilanteessa 60-luvun suurten ikäluokkien valistuneet edustajat lähtivät kapinoimaan ja löysivät kaikupohjaa mm. voimistuvasta rockkulttuurista.” (Komulainen, ym. 1995, 76.)

Yhteisöllisyyden ja rockkulttuurin tarpeeseen saatiin vastaus viimeistään silloin, kun elävän musiikin yhdistys ELMU ry perustettiin Helsingissä 17.5.1978. Pieniä pop- ja jazzyhdistyksiä oli toiminut aiemminkin, mutta nyt toiminta alkoi järjestäytyä. ”Uuden järjestön tavoitteena on elävän musiikin esittämismahdollisuuksien lisääminen ja – hieman hämäämpi ilmaisu - >>suomalaisen musiikin laadun parantaminen>>” (Bruun ym. 1998, 244). Uusi yhdistys keräsi nopeasti kolmetuhatta jäsentä. Sen tavoitteena oli järjestää yhtyeille harjoitus- ja esiintymistiloja (ELMU ry.).

Syksyllä 1978 alkoi elävän musiikin yhdistyksiä syntyä muuallekin maahan ja marraskuussa 1979 perustettiin Elävän musiikin yhdistysten liitto Elli. Eri kaupungeissa toimivat mm. ” Tampereella oli Pimu, Kouvolassa ja Seinäjoella Kemu, Oulussa ja Porissa Pelmu, Heinolassa Helmu, Hyvinkäällä Hemu, Kuopiossa Selmu, Lohjalla Lomu, Mikkelissä Melmu, Pieksämäellä Pieltu, Riihimäellä Riemu, Valkeakoskella Velmu. Monet niistä alkoivat järjestää omia, isompia tai pienempiä festivaalejaan,

joista merkittävämpiä olivat porilaisten Suistomaa Soittopäivät ja Seinäjoen Provinssi-rock.” (Bruun ym. 1998, 272–273)

Helsingin ELMU valtasi tukikohdakseen elokuussa 1979 alkoholistien yömajana toimineen maalivaraston, joka nimettiin Lepakoksi. Samana kesänä järjestettiin myös ensimmäinen konsertti Kaivopuistossa, jota kutsuttiin Kansanjuhlaiksi. ELMUn toiminta oli näkyvää ja kuuluvaa. Vuodesta 1985 vuoteen 1996 ELMU:lla oli oma radio-kanavansa Radio City. (ELMU ry.)

”Elmulla oli toki musiikkipoliittisiakin intohimoja. Se vaati myös kansalaisten katusoitto-oikeuksien turvaamista ja huviveron poistamista. ... Elmu tietysti tavoitteli myös treenitiloja soittajille. Ne sisältyivät kaikkein suurimpaan unelmaan: oli tarkoituksena saada kokonainen musiikkitalo niin harjoittelua kuin yleisötapahtumia varten. ... Ammattiyhdistysnäkökulmasta live-soiton määrä on periaatteessa suoraan verrannollinen muusikoiden toimeentuloon. Elmu ei kuitenkaan ollut ammattijärjestö – sille olennaista oli yleisön ja esiintyjien keskinäinen fiilis. Alkuvaiheessa muusikot soittivatkin usein talkoopohjalta.” (Bruun ym. 1998, 245)

Elävän musiikin yhdistysten toiminta oli aktiivista 1980-luvulla ja se vastasi tarvetta saada vaihtoehtoja 1970-luvun diskokulttuurille. Vuosien varrella suomalainen musiikkielämä ja elävän musiikin yhdistykset muuttuivat ammattimaisempaan suuntaan. Moni yhdistyksistä ei selvinnyt Suomen talouselämää 1990-luvulla koetelleesta lamasta. Mm. Helsingin Elmu ry on kyennyt jatkamaan aktiivista toimintaansa vieläkin ja sittemmin vuosien tauon jälkeen on perustettu uusia yhdistyksiä muualla Suomessa. ”Musiikkikulttuurin ja nuorison hyvinvoinnin edistäminen on ELMU:n toiminnan kulmakiviä. Musiikkialan kehitys Suomessa on edennyt siihen vaiheeseen, jossa Elmun kaltaiselle epäkaupalliselle yhteisölle luonteva osa on riippumaton kansainvälisten yhteyksien luonti, musiikkikulttuurin esilletuonti, alan tiedottaminen ja nuorison tarpeiden parempi tyydyttäminen.” (ELMU ry.)

4 MELMU TARINA

”Mikkelin Elävän musiikin yhdistys (Melmu) perustettiin keväällä 1979 ja rekisteröitiin 11.3.1981. Rock-musiikin harrastajien yhdistyksiä perustettiin noihin aikoihin eri

puolille Suomea ja Mikkelin yhdistyksessä oli alkuinnostuksen aikoihin noin 700 jäsentä. 1980-luvun alkuvuosien lamakaudesta Melmu selvisi paremmin kuin useammat muut rock-yhdistykset, ja se on nykyään yksi kolmesta toimivimmasta tämän alan yhdistyksestä Suomessa. Jäsenmäärä on vuodesta toiseen ollut noin 250 ja nopeasti uudistuvan jäsenkunnan ikärakenne noin 17 - 35 vuotta. Yhdistys on järjestänyt vuosittain talvikaudella ravintoloissa parikymmentä klubi-iltaa, joissa on kuulijoita ollut 250 - 300, ja kaksi suurempaa konserttia Mikkelin ammattikoulun tai jäähallin tiloissa. Kesäisin on järjestetty suuria ulkoilmakonsertteja. Sisätiloissa pidetyissä konserteissa on ollut yleisöä noin 500 – 1000 henkeä ja ulkoilmakonserteissa jopa 3500. Yhdistyksen työtehtävissä toimii 30 – 40 alan aktivistia ja johtokunnan yhdestätoista jäsenestä neljä on säännöllisesti valittu eri oppilaitosten opiskelijoista.” (Kuujo yms. 1988, 626)

Helsingin Elmun innoittamana syntynyt Melmu perustettiin järjestämään Mikkeliin toimintamahdollisuuksia yhtyeille ja esiintyjille, sekä järjestämään erilaisia tapahtumia monille eri kohderyhmille. Yhdistys julkaisi myös omaa lehteään Melmu Magazinea koko toimintansa ajan. (Rock in Mikkeli.)

Melmulle omistautuneet jäsenet järjestivät yhdistyksen nimissä toimintaa aktiivisesti alusta alkaen. Keikkajärjestämisen ja lehden lisäksi yhdistyksen aktiivijäsenet osallistui Mikkelin ulkopuolisten tapahtumien järjestämiseen. Näistä tapahtumista he hakivat kokemusta lavanrakennustekniikkaan sekä tapahtumien turvallisuustehtäviin. Muissa festivaaleissa työskentely jatkui koko yhdistyksen toiminnan ajan. (Rock in Mikkeli.)

Melmu järjesti keikkoja mikkeliläisissä ravintoloissa, kuten Kahverissa, Stopparissa ja Päämajassa, sekä Sotkulla eli vanhalla sotilaskodilla, Työväentalolla tai mistä vain saivat tiloja käyttöönsä. Keikkoja järjestettiin eri kohderyhmille, myös alaikäisille. Klubikeikat olivat Melmun toiminnan ”selkäranka” ja niitä järjestettiin koko toiminnan ajan. (Rock in Mikkeli.)

Melmu järjesti Mikkelissä Tuuliajolla-kiertueen konsertit vuosina 1981–1986 (Juntunen 2008, 248–251). Suurempien tapahtumien järjestämisestä Melmulle karttui kokemusta Tuuliajolla -kiertueen konserttien lisäksi Mikkelin kaupungin avustuksella järjestetyillä keikoilla. (Rock in Mikkeli.)

Tuuliajolla kiertueen päätyttyä Melmu alkoi pohtia oman festivaalin järjestämistä. Kun paikaksi varmistui Visulahti, Dinosaurock oli syntynyt. Ensimmäinen Dinosaurock järjestettiin vuonna 1987 ja se keräsi 6500 kävijää. Festivaalialueella oli rock-keikkojen lisäksi myös lasten teltta sekä Suomen ensimmäinen rockfestivaalin oluttelta. Onnistunut festivaali palkittiin Elmujen liitto Ellin Rock Finlandia palkinnolla. (Rock in Mikkeli.)

Dinosaurock kasvoi vielä suuremmaksi festivaaliksi vuosina 1988 ja 1989, mutta Melmulle alkoi syntyä tuolloin ongelmia poliisiviranomaisten kanssa liittyen festivaalin lupa-asioihin ja järjestyshäiriöihin. Vuonna 1989 kävijöitä oli jo n.10 000. Vuoden 1990 Dinosaurock sai huvilupansa vasta kahta viikkoa ennen tapahtumaa, jonka vuoksi tapahtuman ennakkomyynti jäi lähes olemattomaksi. Kävijämäärä vuoden 1990 festivaaleilla jäi vain n. 6000:een, mikä käytännössä vei yhdistyksen konkurssiin. (Rock in Mikkeli.)

Melmu haki oikeutta eduskunnan oikeusasiamieheltä Mikkelin poliisijohtoa vastaan ja sai päätöslauselman, että Mikkelin poliisijohto oli kuudessa eri kohdassa toiminut väärin Melmua kohtaan. Melmu ei kuitenkaan saanut taloudellisia korvauksia, ja yhdistyksen toiminta päättyi vuonna 1990 konkurssiin. (Rock in Mikkeli.)

5 DOKUMENTTIELOKUVA

Tarkoituksemme ei ole määritellä työssämme dokumenttielokuvaa käsitteenä, eikä sen suhdetta fiktion, todellisuuteen, journalismiin, taiteeseen tai totuuteen. Omassa työssämme määrittelimme dokumenttielokuvan lyhyesti vain faktaan perustuvana elokuvana. ”Dokumenttielokuva on totuutta noudatteleva elokuvatyyli, jossa esitetään faktapitoista tietoa. Dokumenttielokuva on kuitenkin hyvin laajakäsitteinen elokuvagenre. Dokumenttielokuvan tarkoitus on välittää puhdasta totuutta, mutta toisinaan dokumenttielokuvat voivat olla käsikirjoitettuja ja perustua tekijän omaan näkemykseen asiasta” (Elokuvaopas.)

Vaikka lähdimme työstämään elokuvaa laajasta aiheesta, olimme yksimielisiä dokumenttimme tavoitteista. Emme pyrkineet luomaan elokuvalla taiteellista sisältöä, vaan ensisijaisena tavoitteenamme oli kertoa Melmun tarina. Dokumenttielokuva oli tähän

väline, ei itseisarvo. Omaa työtämme materiaalin työstämisessä helpotti suuresti, jo alusta tekemämme aiheen rajaus; kerromme tarinan melmulaisten sanoin.”Dokumenttielokuva ei ole totta eikä sen pidäkään pyrkiä yhteen ja ainoaan to- tuuteen, vaan pikemminkin se avaa tulkintamahdollisuuksia ja näkökulmia kuva- maansa tapahtumajaksoon.” (Elokuvantaju.)

”Dokumenttielokuva perustuu oikeisiin ihmisiin ja todellisuudessa tapahtuneisiin asi- oihin. Tästä eteenpäin mikään ei sitten olekaan yksiselitteisesti totta tai tarua, vaan elokuvan- tekijän tulkintaa todellisuudesta.”(Docpoint). Pyrimme olemaan mahdolti- simman objektiivisia aiheitamme kohtaan ja antamaan katsojille mahdollisimman rea- listisen kuvan tapahtumista. Hyväksymme kuitenkin työn subjektiivisen näkökulman, josta päätimme jo ensimmäistä käsikirjoitusta tehdessä ja haastateltavia valittaessa. Vaikka haastateltavamme ilmaisivat vahvojakin mielipiteitä eri instituutioita kohtaan, tavoitteenamme oli työ, jossa kuului melmulaisten ääni, mutta myös todelliset tapah- tumat ja löytämämme faktat ilmenivät. Dokumentin luonteeseen kuuluu se, että katso- ja osaa erotella sen, mikä on fiktiota ja mikä faktaa. Tällöin katsojaa ei kuitenkaan saa johtaa tahallaan harhaan, eikä faktan ja fiktion kirjoittamattomia sääntöjä saa rikkoa. (Saksala 2008, 160.)

6 HAASTATTELU

Haastattelu oli luonteva valinta tutkimusmenetelmäksi, sillä kirjallista materiaalia ai- heestamme oli vähän. Haastattelut muodostivat dokumenttielokuvallemme rungon, jonka ympärille rakensimme tarinan kertojan ja kuvituksen avulla.

6.1 Haastattelu tutkimusmenetelmänä

”Haastattelun suurena etuna muihin tiedonkeruumuotoihin verrattuna on se, että siinä voidaan säädellä aineiston keruuta joustavasti tilanteen edellyttämällä tavalla ja vas- taajia myötäillen. Haastatteluaiheiden järjestystä on mahdollista säädellä, samoin on enemmän mahdollisuuksia tulkita vastauksia kuin esimerkiksi postikyselyssä. Peruste- lut, joita tutkijat esittävät valitessaan haastattelumenetelmän, vaihtelevat laajoista filo- sofisista lähtökohdista konkreettisiin seikkoihin (Hirsjärvi ym. 2008, 200).” Pohties- samme Melmun tarinan dokumentointia, yhdistyksen toimitsijoiden haastatteleminen

oli ainoa vaihtoehtomme. Useaa henkilöä haastatteleamalla saatoimme koota laajan materiaalin ja meillä oli valinnan varaa käsitellä ja valikoida haastatteluista parhaiten tarkoitusta palvelevat osiot.

Ruusuvuoren ym. (2005, 11) mukaan tutkimushaastattelun lajit on perinteisesti jaettu *strukturoituihin* ja *strukturoimattomiin* haastatteluihin. ”Näistä on käytetty myös nimiä *standardoitu* ja *standardoimaton*. Strukturoitujen ääripäässä on lomakehaastattelu valmiine kysymyksineen ja vastausvaihtoehtoineen, jotka esitetään kaikille haastateltaville samanlaisina ja samassa järjestyksessä. Valmiiden kysymysten käytön taustalla on pyrkimys varmistaa, että haastatteliija ei vaikuta haastateltavan vastauksiin omilla mielipiteillään. Strukturoitujen ja strukturoimattomien haastattelujen välimaastossa ovat *puolistrukturoidut* tai *puolistandardoidut* haastattelut, joille on luonteenomaista, että jokin haastattelun näkökohta on lyöty lukkoon, mutta ei kaikkia. Puolistrukturoiduista haastatteluista haastattelumuodoista tunnetuimpia on teemahaastattelu (engl. *focused interview*), jossa käydään läpi samat teemat, aihepiirit, mutta kysymysten muotoilu ja järjestys voivat vaihdella. (Ruusuvuori ym. 2005, 11)”. Tämän jaotteen perusteella tekemämme haastattelut kuuluvat puolistrukturoituihin teemahaastatteluihin. Aihepiirit olivat paperilla valmiina ja kysymykset järjestyksessä, mutta itse haastattelutilanteessa kysymyksiä ei seurattu ”orjallisesti”, vaan tilanne eteni omassa tahdissaan aihe kerrallaan, kuten Hirsjärvi ym. (2008, 203) Tutki ja kirjoita -kirjassa teemahaastattelun ominaisuuksia luonnehtivat.

Teemahaastattelun tekeminen saattaa kestää pitkään, joten varasimme kuhunkin haastatteluun noin tunnin verran aikaa. Osa haastateltavista oli meille entuudestaan tuttuja ja aiempien kokemusten perusteella saatoimme arvioida haastatteluiden kestoa henkilöiden puheliaisuuden kannalta. Meidän oli kuitenkin varauduttava siihen, että tilanteen erilaisuus ja kameran läsnäolo vaikuttavat puheliaampaankin persoonaan. Suositellaan, että ennen varsinaisia haastatteluja, tehdään koehaastatteluja, joilla testataan teemojen toimivuutta. Me emme harkinnasta huolimatta koehaastattelua toteuttaneet, koska uskoimme teemojen olevan hyvät. Arvioimamme tunti oli kaikissa haastatteluissa riittävä aika, eikä suuria muutoksia kuvauspäivien aikatauluihin tullut. Ainoat viivytykset, joita kohtasimme, olivat teknisiä ongelmia, kuten kameran sijoittelu ja valaistuksen säätäminen, joiden viemää aikaa emme osanneet arvioida. (Hirsjärvi 2008, 206)

6.2 Dokumenttielokuvaan haastateltujen valinnat ja esittely

Haastattelimme yhdeksää henkilöä: Timo Toiviaista, Timo Haapiaista, Tarja Asikais-ta, Hapi Väärää, Harri Nurhosta, Kimmo Mäkistä, Konsta Kontiota, Pentti Laaksosta ja Heikki Kähärää.

Haastateltavien valinta tapahtui keskustelujen ja suositusten perusteella. Usea doku-menttiin haastateltu henkilö oli meille entuudestaan muista yhteyksistä tuttu. Kun pu-heelksi tuli Melmun tarinan dokumentoiminen, keskustelimme paljon mm. Timo Toi- viaisen kanssa siitä, keitä henkilöitä meidän kannattaisi haastatella. Päädyimme näihin yhdeksään haastateltavaan, koska uskoimme heiltä saatujen tietojen perusteella ko- koamaan Melmun tarinan. Haastateltavien määrä olisi voinut halutessamme kasvaa jopa 15 henkilöön. Onneksi näin ei tapahtunut, koska jo yhdeksän henkilön kertomus- ten taltiointi teetti meille suuren työn.

Timo Toiviaisen haastattelu on tarinan kannalta tärkein, koska hän toimi Melmun ydinjoukossa yhdistyksen alusta loppuun asti ja hän on se henkilö, johon Melmu en- simmäisenä yhdistetään. Timo Haapiaisen, Hapi Väärän ja Tarja Asikaisen haastatte- luiden merkitys perustuu siihen, että heillä kaikilla oli luottamustehtäviä Melmun hal- lituksessa ja tietoa yhdistyksen eri vaiheista. Harri Nurhosen, Kimmo Mäkisen, Kons- ta Kontion ja Pentti Laaksosen haastatteluilla halusimme saada esiin kokemuksia melmulaisten talkoohengestä ja yhdistystoiminnan merkityksestä. Heikki Kähärä oli haastateltavista ainoa, joka ei kuulunut Melmuun. Kähärän side tarinaan on hänen virkansa Mikkelin matkailun johdossa Dinosaurock -tapahtumien aikaan.

6.3 Haastattelujen toteutus

Kuvasimme haastattelut usean päivän aikana, erikseen haastateltavien kanssa sovituis- sa paikoissa. Käytimme sekä yksilöhaastattelua että parihaastattelutekniikkaa. Timo Toiviaisen haastattelun teimme Mikkelin Keskusbaarissa yksilöhaastatteluna. Timo Haapiaisen yksilöhaastattelun teimme hänen kotonaan samoin kuin Hapi Väärää haas- tateltiin omassa kodissaan. Tarja Asikaisen haastattelu kuvattiin hänen työhuonees- saan Mikkelin kirjastossa. Harri Nurhonen ja Kimmo Mäkinen haastateltiin parina, samoin kuin Konsta Kontio ja Pentti Laaksosen. Parihaastattelut tehtiin Kontion ko-

dissa. Parihaastatteluiden tarkoituksena oli mahdollistaa haastateltavien vuorovaikutus ja pitää heidän osuutensa tarinassa muita haastatteluista tiiviimpänä ja yksilöhaastatteluista erottavana.

Haastatteluiden järjestystä meidän olisi kannattanut harkita enemmän. Haastattelimme dokumentin ”päähenkilöä” Timo Toiviaista ensimmäisenä, mutta olisi kannattanut aloittaa muilla haastatteluilla, jotta oma otteemme haastattelun tekemiseen olisi ollut Toiviaisen kanssa jo varmempi ja tavoite selkeä.

Kuvaustilanteet onnistuivat haastateltavien kanssa hyvin. Ohjasimme haastateltavia olemaan luontevia kameran edessä ja annoimme heidän valita hyvän asennon ennen kuvaamista. Kysymysten aihepiirit hipoivat hetkittäin hyvinkin henkilökohtaisia muistoja, mutta kaikki haastateltavat jakoivat antaa asiallisia ja maltillisia vastauksia. Parihaastatteluiden tekemisessä ilmeni hieman levottomuutta ja haastateltavien välinen vuorovaikutus kääntyi välillä vitsin heitoksi. Tämä huolestutti lopputuloksen kannalta, mutta toisaalta se määritteli haastateltavien roolit. Lopullisessa dokumentissa yksilöhaastatteluiden vakavuus ja asiantuntijuus korostuu, koska parihaastatteluiden ilmapiiri on vapaa ja jopa hauska.

6.4 Kysymysten laatiminen

Teimme haastatteluille pohjan, jossa aihepiirit kulkevat kronologisesti Melmun vaiheiden kanssa (kts. Liite 2). Kaikille melmulaisille olivat samat peruskysymykset. Heikki Kähärälle pohdimme omat sopivat kysymykset. Peruskysymysten lisäksi teimme haastateltaville yksilöllisiä kysymyksiä esim. ennakkotietojen perusteella aiheista, joista halusimme lisätietoa. Peruskysymyksiä jatkettiin myös lisäkysymyksillä, mikäli tuntui, että haastateltavalta kaivataan lisätietoa tai perusteluita vastauksilleen.

Haastatteluiden runko jaettiin kuuteen osaan: 1. Melmun perustaminen, 2. Melmun toiminnan muodot, 3. Tuuliajolla-konsertit, 4. Dinosaurock, 5. Toiminnan päättymisen, 6. Melmun saavutukset ja merkitys. Haastateltaville annettiin ennakkoon tiedoksi nämä aihealueet, jotta ennen kuvaamista haastateltavalla oli aikaa virkistää muistiaan sekä mainita, jos hänellä ei ollut tietoa jostakin aihealueesta.

1. Melmun perustaminen - Tämän aihepiirin kysymyksillä halusimme kuulla milloin ja miksi Melmu perustettiin.

2. Melmun toiminnan muodot - Tämän laajan aiheen sisällä selvitettiin millaisia klubi- ja keikkatapahtumia Melmu järjesti, millainen oli yhdistyksen lehti, miten yhdistyksen talous toimi ja millaista oli olla mukana yhdistytoiminnassa.
3. Tuuliajolla-konsertit - Kysymykset käsittelivät Melmun roolia tapahtumien toteuttamisessa.
4. Dinosaurock - Tämäkin aihepiiri oli laaja. Selvitimme kysymyksillä festivaalin aloittamista, tapahtuman luonnetta, talkootyön merkitystä, ensimmäisen vuoden Rock Finlandia palkinnon saavuttamista, lupaasioiden hankaluutta ja viranomaistahojen vastustavaa toimintaa.
5. Toiminnan päättyminen - Kysymysten tarkoitus oli summata Melmun kaatumisen syitä, viimeisen Dinosaurockin tappion seurauksia ja henkilökohtaisia tunteita tapahtuneesta.
6. Melmun saavutukset ja merkitys - Kysymyksillä haluttiin pohdintaa Melmun perinnöstä ja vaikutuksesta nykypäivän kulttuurielämään ja siitä mitä Melmu merkitsi haastateltavalle henkilökohtaisella tasolla.

7 DOKUMENTTIELOKUVAN TOTEUTUS

Melmu, Rokin vuodet 1979 - 1990 -dokumenttielokuvan toteutus oli monivaiheinen prosessi. Työn valmistuminen vei aikaamme lähes kaksinkertaisesti alkuperäisiin suunnitelmiin verrattuna. Valmistumisen viivästyminen ei meitä lannistanut, koska työn jatkuva eteneminen ja mielenkiintoinen aihe pitivät motivaatiomme korkealla.

7.1 Ennakkosuunnittelu

Ennen kuin kirjoitimme mitään muistiin tai suunnittelimme toteutustapaa, kävimme useita keskusteluita Melmussa toimineiden henkilöiden kanssa. Meille kerrottiin kirjavia muisteluja kokemuksista ja kammelluksista, joita he kohtasivat yhdistyksen toimintavuosina. Näiden lukuisien tarinoiden kuuleminen alkoi muodostaa mieliimme kokonaisuutta ja herätellä ideoita, joiden perusteella ryhdyimme suunnittelemaan

haastatteluiden muotoa. Keskenämme vietimme pitkiä keskustelu hetkiä ja ideoimme kuvauspaikkoja, teemoja ja mahdollisia yhteistyökumppaneita.

7.2 Työblogi

Perustimme opinnäytetyöllemme syyskuussa 2010 työblogin ”Kun Mikkeli alkoi rokata” (kts.liite 3). Blogin tarkoituksena oli tuoda näkyvyyttä projektille, toimia työpäiväkirjanamme sekä tuoda esiin elokuvan tekemisen eri vaiheita.

Opinnäytetyömme tilaajille Mikkelin kaupungin kulttuuritoimelle ja Suomen Jazz- ja Pop Arkistolle työblogi oli helppo kanava seurata työskentelyämme ilman tarpeetonta sähköpostien vaihtoa. Meille blogi toimi tarvittaessa työnäytteenä ja ”käyntikorttina”, kun lähestyimme mahdollisia yhteistyökumppaneita tai haastateltavia.

Blogin kirjoittaminen oli tehokas kannustin edistymiselle, koska sen avulla työstämme kiinnostuneet pystyivät seuraamaan dokumentin valmistumista. Hitaasti päivittyvä blogi olisi merkinnyt huonosti etenevää työtä, joten pyrimme kirjoittamaan kuulumisemme mahdollisimman usein. Kirjoituksia elävöitimme aiheeseen sopivilla valokuvilla ja nettilinkeillä.

7.3 Käsikirjoitus

Ensimmäinen käsikirjoituksemme oli hahmotelma teemoista, joita halusimme elokuvassamme käsitellä kronologisessa järjestyksessä. Sen pohjalta teimme myös haastattelujen rungon. ”Dokumenttielokuvassa käsikirjoituksen muoto ei ole yhtä vakiintunutta kuin fiktiossa. Dokumentin käsikirjoitukset ovat luonnosmaisempia, enemmän tekijän intentioita kuvaavia kuin konkreettisia kuvauksia siitä, mitä kameran edessä tapahtuu.” (Aaltonen 2006, 128)

Tiesimme jo aloittaessa, että dokumenttielokuvamme tulee muodostumaan haastateluista, joiden yhteyteen tulisimme liittämään vanhaa materiaalia. Jotta kokonaisuus saatiin hahmotettua, teimme hyvin puuduttavan ja hitaan työn purkamalla haastattelut tekstimuotoon. Jaoin tekstimuodossa olevat haastattelut aihealueittain osiin ja ryhdyimme karsimaan, parhaat kommentit säästäten, jotta toistoa ei tule liikaa.

Vaikka käsikirjoitusta muokattiin jatkuvasti läpi koko editointiprosessin, alkuperäinen runko, jossa tiettyjä teemoja käsiteltiin kronologisessa järjestyksessä, säilyi (kts. Liite 1).

Käsikirjoituksen merkitystä painotettiin meille jo projektin alussa, mutta sen käytännön hyöty ilmeni meille vasta editointivaiheessa. Selkeä ja yksityiskohtainen käsikirjoitus helpotti työskentelyä ja ennen kaikkea avasi tavoitteemme koko työryhmälle.

7.4 Kuvaus ja valaistus

Haastattelut kuvattiin Canonin XL2-kameralla ja varasimme aina mukaan myös valot. Kalusto saatiin Mikkelin Ammattikorkeakoulun informaatio- ja mediatekniikanlaitokselta. Kuvaamista varten emme koskaan tehneet kuvakäsikirjoitusta. Sen työvaiheen jättäminen pois ei ollut harkittua, mutta mielestämme pärjäsimme ilmentäen, koska vaihtelimme tapaa, jolla haastateltavat aseteltiin kameran eteen. Mielestämme dokumentaation kuvakäsikirjoittaminen ei ollut niin merkittävä osa-alue kuin esimerkiksi sisällön käsikirjoittaminen.

Olimme varautuneet melko huonosti kuvaustilanteisiin. Koska kuvasimme haastattelut joko haastateltavien kotona, työpaikoilla tai julkisissa tiloissa, emme voineet ennakoon tehdä tarkkaa suunnitelmaa kuvakulmista tai valaistusta. Edellisestä kerrasta kameran takana oli jo muutama vuosi aikaa ja osa laitteistosta oli päivittynyt. Tämä kokemuksen puute näkyi selvästi kuvatussa materiaalissa. Haastateltavat olivat paikoin aseteltu huonoon kulmaan kameran eteen, rajaus ei toiminut, kameran liikkeet töksähtivät jne.

Kuvaamista vaikeammaksi osoittautui oikean valaistuksen luominen. Parhaimman lopputuloksen saimme luonnonvalossa. Haastavinta valojen säätäminen oli hämärissä tiloissa ja hämärtyvässä iltapäivän valossa. Kuvaustilanteissa tehtyjä virheitä ja valaistuksen muutoksia jouduimme korjailemaan editointivaiheessa.

7.5 Kuvituskuvat

Koska työmme kesto ylitti alkuperäiset arviomme, tuli myös tarvittun kuvitusmateriaalin määrä yllätyksenä. Noin tunnin mittainen dokumenttielokuva vaati valtavat määrät

kuvituskuvaa. Työtä vaikeutti vielä haastattelujen vaihteleva kuvanlaatu. Osassa haastatteluja kamera liikkui kesken kommentin tai valaistus oli heikkoa. Näitä kohtia piti peittää kuvituskuvalla. Saimme kuvituskuvaa vanhoista VHS-videoista, valokuvista ja lehtiartikkeleista ja keräsimme niitä lisää vielä melko myöhäisessäkin vaiheessa editointia.

7.5.1 VHS -materiaali ja digitointi

Digitoinnilla tarkoitetaan prosessia, jossa analoginen materiaali muunnetaan digitaalseksi. Suomen Jazz- ja Pop Arkiston hallinnoimassa DigiWiki-verkkopalvelussa digitaalinen formaatti selitetään seuraavasti: ” Digitaalisella videolla tarkoitetaan videokuvaa, joka voidaan tallentaa, editoida, kopioida ja toistaa täysin digitaalisena, laadun heikkenemättä prosessien aikana. Digitaalisessa signaalissa on huomattavasti enemmän ja monipuolisempaa dataa kuin analogisessa. Digitaalinen video sisältää aikakoodin lisäksi, videon tyypistä riippuen, erilaista metadataa. Digitaalinen video ei kulu käytössä; sitä voi kopioida loputtomasti laadun säilyessä samana.” (DigiWiki)

Meillä oli käytettävissämme suuri määrä VHS -materiaalia dokumentissamme. Melmun tapahtumissa aikoinaan tiiviisti liikkunut Seppo Tamski on kuvannut Dinosaurockit ja Tuuliajolla -tapahtumat. Ilmeisesti hänen tarkoituksenaan oli tehdä jonkinlainen dokumentaatio tallenteista. Videot jäivät kuitenkin hyödyntämättä, kunnes me saimme luvan ottaa ne osaksi tätä Melmu, rokin vuodet 1979 – 1990 -elokuvaa. Valitsimme VHS-kasetit vuoden 1989 ja vuoden 1990 Dinosaurockeista ja vuoden 1982 ja 1983 Tuuliajolla -konserteista. VHS -kasetit oli muutettava sopivaan formaattiin, jotta niiden sisältöä oli mahdollista liittää osaksi dokumenttia. Tässä apuun tuli Mikkelin kaupungin oppimateriaalikeskuksessa työskentelevä Markku Kääriäinen. Kääriäinen digitoi hänelle toimittamamme nauhat, jonka jälkeen niiden käsittely oli helppoa.

Vanhojen videoiden laatu on rosoista ja kotikutoista. Laatua ei kuitenkaan edes pyritty parantamaan, koska se sopii hyvin Melmun tekemisen tyyliin. Kuvan rosoisuus tekee myös hyvän tyyllillisen eron nykypäivän ja menneen välille.

7.5.2 Valokuvat

Kuvituskuva on tärkeä osa henkilöhaastatteluiden rinnalla, jotta katsojan mielenkiinto säilyy. Videoiden lisäksi saimme käsiimme runsaasti vanhoja valokuvia. Osa kuvista oli harrastelijoiden ottamia ja osa ammattitasoisia otoksia. Valokuvien suurin ongelma oli tekijänoikeudet, joista emme halunneet hankkia ongelmia. Päätimme siis käyttää vain kuvia, joiden kuvaaja oli tiedossa ja erikseen vielä kysyä kuvaajalta henkilökohtaisesti käyttö lupaa. Tällaisen karsinnan jälkeen kuvia ei ollutkaan enää niin paljon ja koska valokuvien tarpeen määrä oli alussa hyvin vaikea ennakoida, kuvia etsittiin vielä editointivaiheessakin.

Saimme päähaastateltavaltamme Timo Toiviaiselta käyttöömmme Pelleri Makkosen ja Timo Kilpeläisen ottamia valokuvia Dinosaurockeista. Melmun klubikeikoista saimme kuvia toimittaja Kalevi Moilaselta. Kävimme myös itse ottamassa tarvittaessa valokuvia ja saimme muutamia kuvia haastateltaviltamme. Teimme kirjalliset sopimukset kaikkien kuvaan luovuttaneiden henkilöiden kanssa oikeudesta käyttää ja julkaista kuvia työssämme.

7.5.3 Lehtiartikkelit

Haastateltavien kaikkia kertomuksia ja väittämiä, emme voineet todentaa. Useat tapahtumat, varsinkin Dinosaurockit olivat kuitenkin saaneet näkyvyyttä lehdistössä ja näitä vanhoja artikkeleita käyttämällä saatoimme tukea haastateltavien lausuntoja. Käytimme artikkeleita dokumenttielokuvan kuvituskuvana samalla tavalla kuin valokuvia ja videotakin.

Ensimmäiset artikkelit, jotka saimme käyttöömmme, olivat Timo Haapiaisen säilyttämiä, pääasiassa mikkelinlaisista lehdistä leikattuja lehtijuttuja. Haapiaisen säästämät artikkelit sisälsivät mukavia muistoja Melmusta, kuten keikka-arvioita ja yhdistyksen aktiivisuutta kuvaavia juttuja.

Melmulaisilta saimme mainintoja negatiivisemmastakin lehtikirjoittelusta, joten lähdimme tutkimaan Mikkelin kaupunginkirjaston arkistoista vanhoja Länsi-Savoja. Selasimme läpi nidokset kaikkien neljän Dinosaurockin aikajaksolta. Löysimme n. 100

Melmua käsittelevää artikkelia. Mielenkiinnoksemme Länsi-Savon yleisönosastolla oli käyty kiivasta mielipiteen vaihtoa Melmun toiminnasta. Kuvassimme kaikki aihetta koskettavat artikkelit digikameralla.

Kuvassimme muutamia kuvia ja artikkeleita myös Melmun omista lehdistä, jotka ovat arkistoituna Mikkelin kirjastossa.

7.6 Kertoja

Kertojääni ei ole elokuvalla välttämättömyys, mutta meidän dokumentissamme koimme tarpeelliseksi, että kertoja on mukana. Kertojan osuuksilla saimme kiteytettyä asioita, jotka olisivat muutoin saattaneet pidentää elokuvan kestoa. Kertojaa hyödyntäen tarinaan saatiin jaettua selkeät aihekokonaisuudet ja rytmitettyä elokuvan kulkua.

Valitsimme kertojääneksi Milko Portin. Portti sopi tehtävään, koska hänellä on selkeä ja rauhallinen ääni ja tunsimme hänet entuudestaan, joten yhdessä työskentely oli sujuvaa.

Kirjoitimme kertojan repliikit käsikirjoituksen pohjalta. Kertojan osuudet nauhoitettiin Mikpolin studiolla. Portin ei tarvinnut huolehtia muusta, kuin lukemisesta, mutta tietysti hänen huomioillaan moni repliikki korjaantui ymmärrettävämpään ja helpommin lausuttavaan muotoon.

Työvaihe oli haastavampi, kuin osasimme odottaa. Ensinnäkin arvioimme tarvitsemamme ajan liian vähäiseksi. Neljäntoista lyhyen repliikin nauhoittamiseen kului kerrallaan noin neljä tuntia. Toisekseen hyvä ja matala ääni ei vielä tehnyt Portti hyvää kertojaa, vaan repliikkejä oli toistettava useita kertoja, jotta äänestä saatiin rento ja sanojen artikulointi sujuvammaksi. Tämä hiominen pitkitti työprosessia reilusti. Harmittava takaisku nauhoituksista seurasi, kun huomasimme, ettei laatu vastannut odotuksiamme. Äänessä oli kummallinen kaiku ja sanoissa oli sopimattomia painotuksia. Menimme nauhoittamaan repliikit uudelleen, mikä olikin sitten hyvä ratkaisu. Pysytimme kirjoittamaan ne uudelleen, kun huomasimme mikä toimii ja mikä ei. Toisella nauhoituskierröksellä saimme myös parannettua äänen laatua.

7.7 Musiikki

Musiikki on oleellinen osa tarinaa, kun aiheena on elävän musiikin yhdistys. Täydellistä olisi ollut käyttää alkuperäistä kuvissa näkyvien artistien musiikkia ja keikkataltoiteja. Tekijänoikeudet kuitenkin rajoittavat tätä osa-aluetta, joten luovuimme nopeasti haaveesta käyttää artistien musiikkia. Videoiden ja haastatteluiden taustalle kuitenkin tarvitsi jotain musiikkia, joten ratkaisimme ongelman valitsemalla bändin, jonka musiikillinen tyyli sopi aiheeseen ja jonka kappaleita saimme käyttöömmme ilman Teosto-korvauksia. Valitsimme kouvolaalaisen Monster Mulletin.

7.8 Editointi

Ensimmäisessä kunnianhimoisessa suunnitelmassamme ajatuksena oli tehdä editointi itse. Ehkä se olisi onnistunutkin, mutta aikaa olisi kulunut useita viikkoja enemmän. Onneksemme tutustuimme Juha Kärkkäiseen, mediatekniikan opiskelijaan, joka oli kiinnostunut kerryttämään omia opintopisteitään editoimalla dokumenttimme.

Siinä vaiheessa, kun Kärkkäinen tuli editoijaksemme olimme jo kahdestaan tehneet suuren editointityön paperilla. Olimme päättäneet sanasta sanaan, mitkä kommentit haastatteluista halutaan ja missä järjestyksessä ne esitetään. Tämän käsikirjoituksen avulla Kärkkäisen oli helppo aloittaa työskentely. Hän käytti editoimiseen Adobe Premiere Pro CS4 – ohjelmaa. Kärkkäisen työstäessä tätä ensimmäistä käsikirjoitusta me kasasimme kuvitusmateriaalia ja valikoimme sopivia pätkiä vanhoista VHS - materiaaleista. Muutaman viikon ajan työ eteni niin, että kirjoitimme käsikirjoituksesta uusia versioita, uusilla lisäyksillä ja korjauksilla. Parin päivän välein istuimme Kärkkäisen viereen seuraamaan editoinnin edistymistä. Kasvotusten meidän oli helppompaa selvittää ideoitamme ja tavoitteitamme Kärkkäiselle ja pysyä ajan tasalla työn edistymisestä.

Teimme Kärkkäiselle jo alussa selväksi, että hänen mielipiteensä ja ideat ovat tervetulleita. Me itse olimme jo niin sisällä materiaalissa, että saatoimme hetkittäin ”sokeutua” työllemme ilman ulkopuolista herättäjää. Kärkkäinen itse halusi pitää roolinsa vain editoijana ja jättää vastuun sisällöstä meille. Häneltä saimme kuitenkin teknisiä ehdotuksia, ja hän osasi tarkkailla työn visuaalista laatua meitä harjaantuneemmin.

Editoinnissa oli useita haastavia tekijöitä. Käytössämme oli valtavat määrät kuvitusmateriaalia. Niiden muokkaus ja paikoilleen sovittaminen oli hidas prosessi. Kaikki kuvitus ei myöskään ollut heti saatavilla vaan, jouduimme tekemään lisäyksiä kuvitukseen kesken leikkausprosessin. Haastatteluiden kuvan laatu ei ollut tasaista. Monissa oli aivan vääränlainen valaistus ja kamera liikkui paikoittain häiritsevästi. Huonoa valaistusta ja kameran liikettä yritettiin peittää kuvituksella, jolloin lopputulos ei ollut aina niin tyylikäs, kuin olisi toivottu. Kärkkäinen teki parhaansa laadun parantamiseksi, mutta kuvaan jäi hieman rakeisuutta jolle ei voinut mitään. Äänen editoiminen oli myös yksi suuri työvaihe. Erityisesti parihaastatteluiden äänitaajuuksia oli säädeltävä. Taustamusiikin valinta ja sopivan voimakkuuden löytäminen oli haastavaa.

Editointi oli työn pisin osa-alue, joka piti toteuttaa ajan kanssa kärsivällisyydellä. Mikäli työvaihetta olisi kiirehditty, se olisi näkynyt lopputuloksessa. Vaikka pitkä editointiprosessi viivästytti elokuvan valmistumista, yksityiskohtien hiominen oli vaivan arvoista.

8 YHTEENVETO

Dokumentin teko oli odotettua vaativampi prosessi, mutta työ palkitsi. Vaikka elokuva tehtiin opinnäytetyönä, oli se myös suuri oppimisprosessi. Käsitksemme elokuvan tekemisen työmäärästä oli prosessin alkuvaiheessa lähes naiivi. Saimme huomata nopeasti työn laajuuden. Monet oletuksemme omasta osaamisestamme todistettiin vääriksi. Saimme projektin aikana paljon uusia taitoja ja tietoa elokuvan tekemisestä. Työn lopputulos on todiste osaamisestamme ja voimme olla siitä ylpeitä.

Työn alusta alkaen päätetty aiheen rajaus selkeytti työskentelyämme huomattavasti. Tasavertaisena työparina rakennettu elokuvan runko piti tavoitteemme selkeänä, vaikka yksityiskohdista jouduimmekin välillä neuvottelemaan. Valmis työ on, omasta mielestämme, kattava kokonaisuus ja onnistunut dokumenttielokuva. Huomioon ottaen resurssimme, ei budjettia ja ilman elokuva-alan koulutusta, onnistuimme lunastamaan omat odotuksemme.

Kulttuurituottajalla tulisi olla käsitys mm. mediatekniikan perusasioista, kuvan käsitte-lystä ja mediasisällön tuottamisesta. Opintojemme aikana olemme saaneet perusteet

näihin taitoihin, mutta osaamisemme ei olisi riittänyt tämän työn loppuun saattamiseen asti. Onneksemme saimme apua mm. Juha Kärkkäiseltä. Melmun tarinan dokumentoimiseen hyödynsimme kaikkea oppimaamme niin hyvin kuin saatoimme, vaikka moni valinta oli tehtävä vaiston varassa ja virheelliset päätökset värjivät tekemistämme. Kulttuurituottajan opintojen aikana ja viimeistään tämän dokumentin yhteydessä olemme oppineet, että kukaan ei menesty yksin. Kulttuurituottaja on riippuvainen verkostostaan ja siitä, että saa muut tekijät vakuuttumaan projektinsa puolelle.

Melmu, Rokin vuodet 1979 – 1990 on subjektiivisesta näkökulmasta toteutettu yleiskatsaus Melmun historiaan. Se jättää tilaa uusille tutkimuksille. Jos meillä olisi ollut mahdollisuus syvempään perehtymiseen työssämme, olisimme voineet tuoda esiin kattavampia näkökulmia esimerkiksi lehdistöltä, viranomaisilta tai yhdistyksen ulkopuolisilta henkilöiltä. Mahdollista olisi ollut myös tiiviimmin keskittyä kulttuurituotannollisiin näkökulmiin ja aikausien eroihin.

Toivomme, että Melmu, Rokin vuodet 1979 – 1990 – dokumenttielokuvalla olemme auttaneet säilyttämään Melmun tarinan. Elokuva antaa mahdollisuuden myös uusille sukupolville tutustua Mikkelin lähihistoriaan ja melmulaisten jättämään perintöön.

LÄHTEET

Aaltonen, Jouko 2002. Käsikirjoittajan työkalut : audiovisuaalisen käsikirjoituksen tekijän opas. Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Aaltonen, Jouko 2006. Todellisuuden vangit vapauden valtakunnassa – Dokumenttielokuva ja sen tekoprosessi. Helsinki: Like.

Bruun, Seppo, 1998. Jee jee jee : Suomalaisen rockin historia. Helsinki: WSOY.

DigiWiki 2011. WWW-dokumentti.

http://www.digiwiki.fi/fi/index.php?title=Videoiden_digitointi. Päivitetty 24.5.2010. Luettu 22.3.2011.

Docpoint. 2011. Dokkino opetusmateriaali. WWW-dokumentti.

<http://www.docpoint.info/w/dokkino/opetusmateriaali/extra1.html>. Ei päivitystietoa. Luettu 22.3.2011.

Elokuvaopas. 2011. WWW-dokumentti.

<http://www.elokuvaopas.com/sanasto/dokumenttielokuva>. Ei päivitystietoa. Luettu 22.3.2011.

Elävän musiikin yhdistys ELMU ry. 2011. WWW-dokumentti.

<http://www.elmu.fi/node/3>. Ei päivitystietoa. Luettu 14.3.2011.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko, Sajavaara, Paula, 2008. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Juntunen, Juho, 2008. Tuuliajolla : suuri rock and roll –risteily. Helsinki : Like.

Komulainen, Matti, Laiho, Antero, Into, Markku, 1995. Ruisrock : Ensimmäiset 25 vuotta. Helsinki : Tammi.

Kuujo, Erkki, Väänänen, Kyösti, Hassinen, Esa, 1988. Muuttuvaa Mikkeliä. Mikkelin kaupungin historia 1918 - 1986. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo.

Mikkelin Ammattikorkeakoulu, 2011. WWW-dokumentti.

<http://www.mamk.fi/kulttuurituotanto>. Päivitetty 2.6.2010. Luettu 22.3.2011.

Rock in Mikkeli. 2011. Mikkelin kaupunginkirjasto – Etelä-Savon maakuntakirjasto.

WWW-dokumentti. <http://www.mikkeli.fi/fi/kirjasto/rock/melmu.htm> Ei päivitystietoa. Luettu 7.3.2011.

Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa, 2005. Haastattelu tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

Saksala, Elina, 2008. Asiaa ruudussa: tv-dokumentin anatomia. Helsinki: Like.

Tuulari, Jyrki, 2000. Provinssirock : Ihmisten juhla : Historiallinen kooste provinssirockista ja sen tekijöistä 1979-2000. Seinäjoki : Rytmi-instituutti.

Viikari, Timo, Raike, Antti, Laitinen, Karri 2011. Elokuvantaju. WWW-dokumentti.

<http://www.taik.fi/elokuvantaju/index.html>. Ei päivitystietoa. Luettu 21.3.2011.

Monisivuinen liite

Käsikirjoitus

H&K (C) K Mun mielestä niinkö, itellää henkilökohtaisesti tuntu hyvälle kun tuli porukat niinku sanoo että hyvät bileet perkele, et itelle tuli sit hyvä fiilis et helvetti tää on hieno juttu tää onnistu tää systeemi.

Alkutekstit

Kertoja1

1970-luvun Suomessa soi disco- ja tanssimusiikki, mutta jotain uutta oli tulossa.

Pienet popmusiikki yhdistykset järjestivät konsertteja ja jameja jo 70-luvun alussa. Mikkelin oma aktiivinen yhdistys oli vuonna 1974 perustettu Mikkelin musiikkiclubi.

Vuosikymmenen loppua kohden alkoivat suunnannäyttäjät ja rockin puolesta taistelevat asenteet nousta voimalla esiin.

Yhdistysten toiminta alkoi järjestäytyä ja siirtyi uudelle tasolle, kun Helsingissä perustettiin Elävän musiikin yhdistys ELMU 1978.

Mikkelissä seurattiin Helsingin esimerkkiä ja toiminta Mikkelin Musiikki-klubin nimellä päättyi.

Mikkelin Elävän musiikin yhdistys MELMU perustettiin 1979.

Melmun myötä alkoi Mikkelissä uusi aikakausi ja todellinen tekemisen meininki.

TT (B) Koko Suomessa oli pelkästään disko meininkiä ravintoloissa, ellei sitten lasketa ihan tanssiorkestereita. et on niinku perinteiset tanssiorkesteri soittaa, ihmiset tanssii, mut sitte tota tolla rokki puolella nii kyllä se elävän musiikin liike avas ovet niiku kaikenlaiselle musiikille. Ja mehän ei rajotuttu pelkästään rokkijuttuun edes alussa, vaan että meillä oli kaikenlaista musiikkia.

TT (A) Melmu perustettiin sitte oikeestaan ihan muutama kuukaus sen jälkeen ku perustettu helsingin elmu joka oli kaikkien elmujen äiti tavallaan Suomessa. Se elävän musiikin liike alko silloin 78-79 ja osaltaan jatkuu vieläkin.

Kertoja 2

Elävän musiikin yhdistysten aalto levisi nopeasti koko maahan ja marraskuussa 79 perustetun elävän musiikin liiton hallituksessa oli edustajia jo neljästätoista eri yhdistyksestä.

Mikkeliläisten yhdistysten joukossa MELMUn toiminta oli uutta ja erilaista. Poliittisten- ja urheilujärjestöjen toiminan kannatus oli vakiintunutta ja turvattua, kun taas MELMUun ei oikein osattu suhtautua.

Melmulaiset haaveilivat omasta toimitilasta, mutta sitä ei koskaan järjestynyt.

TH (A) Se oli ainut joka täällä jotain yritti, ja jotain teki joka kohdistu siis nuorisoon kunnalliset nuorisopalvelut, tietysti nuorisotalot ja tällaset oli olemassa ja niissä biljardit mut sitte niinku ei sen enempiä, ei tapahtunu mitään oikeestaan.

TT (C) Me pyrittiin alusta lähtien järjestämään mahdollisimman monipuolisia tapahtumia, mahdollisimman monille ikäryhmille, että järjestettiin tietysti näitä konsertteja, ja sitte järjestettiin klubi-iltoja, kahvarissa ja stopparissa mikkeliläisissä paikoissa sitte päämajassa. ja sitte järjestettiin elokuvaesityksiä, konserttimatkoja linja-autolla mentiin Helsinkiin katsomaan konsertteja. ja sitte oli myös kaikenlaista muuta tämmöstä oheisjuttua esimerkiks melmu lehden julkaisu.

TA (F) Sehän oli hirveen aktiivista yhdessä vaiheessa, että tuntu että eiks tässä ny vähempikin riitäis ja sitte ku yritettiin antaa nii ku esiintymismahdollisuuksia semmosille vähemmän kuuluisille ja sit oli hirveesti sitä toimintaa oli, et oli se oli hyvin aktiivista se toiminta se vei niinku enhän mä timppaa nähny välillä oikeestaan ollenkaan kotona, että ja sit kaikki limukeikat se oli tosiaan mun mielestä ihan hyvä et niitä limukeikkoja järjestettiin, et ei voinu niinku alaikäiset sanoa et heille ei ole mitään vaan päinvastoin et yritettiin et kaikille ois jotain.

TH (C) Stoppari oli siihen aikaa tämmönen hyvinkin tunnettu, jopa valtakunnallisesti tunnettu ravintola. Ja se valtakunnallinen tunnettavuushan tuli siitä et siel oli näitä, kävi näitä jopa ulkomaita myöten artisteja esiintymässä. Sinne ei mahtunu ku se pari kolme sataa, kaks puol sataa oisko en tiedä mahtunu ihmisiä, mut silti rohkeesti otettiin pikkusen takkiin ja tappiota jos ei riittäny ja yritettiin sit seuraavalla kerralla korvata se, mut tota stoppari oli sellanen ravintola jonka kanssa olitiin yhteistyössä, jokun verran myös päämaja. Päämaja oli enemmän tämmönen jazz ja niinku öö miten mä sanosin viihdepainotteisempi ohjelma pyrittiin ajamaan päämajan kautta ja sitten rokkenroll stopparissa.

Kertoja3

Monisivuinen liite

ELMUjen toiminnan alkaminen sijoittuu samaan aikaan Suomirockin nousun kanssa. Samat esiintyjät jotka nousivat Suomen albumilistalle, nousivat myös Mikkelissä lavalle.

Melmun klubi-illat keräsivät nopeasti vakioyleisön, ja niiden järjestämistä jatkettiin koko toiminnan ajan.

Yhdistys hankki yli 700 jäsentä, mikä on huomattava määrä Mikkelin mittakaavassa.

- TT (L) Ei me siinä mielessä erottauduttu, että tota erottauduttu missään vaiheessa kansasta että me oltais oltu jotain spesiaalia, koska meidän toimintaahan pääs kaikki mukaan ja kaikki jotka halus olla meidän porukoissa ja melmussa toimia niin pääsvät mukaan, demokratia toimi alusta loppuun ja niinku siis nykyisin näitä asioita hoidetaan enemmän kuin liikeyrityksiä, mutta silloin tota hallitus päätti ja sitte ne asiat mitä hallitus päätti niin toteutettiin ja hallitus valitsi bändit, siis ei ollu mitään diktaattoria että mäkin oli toiminnanjohtajana niin hallitus valitsi jotkut tietyt isommat nimet niinku jotku sielun veljet tälläset aina festareille, mut sitte meille tuli satoja demoja ja me valittiin ehkä parikymmentä bändiä joka vuosi.
- HV (G) No siihen aikaan oli vaan niinku jotenki järjestötoiminta oli hienoa kuulua yhdistykseen, oli hienoa olla tekemässä kaikkea.
- HV (I) No melmulaiset tunnettiin mikkelissä kyllä varmasti aikamoisen hyvin koska me niinku, me nyt oltiin siellä stopparissa lähes aina, siellä jonkun sortin edustusto oli et kyl se melkeen oli sellasta aikaa et iteki kävi joka päivä melkeen töitten jälkeen kun meni ennenku meni kotiin ni kävi pyörähtää siinä. Ja sitten meillä oli joka sunnuntai mun mielestä kokous, että meitä istu siellä aina sitten ku melmulaisia oli stopparin tarjoilija oli melmussa, sitte oli noita tiskijukkaa joka oli melmussa että kyllähän me siinä niinku pyörittiin ja se oli oikeestaan niinku se ainoa paikka missä ihmiset sillon kävi, siis sillai niinku jotka nyt halus jotain bändejä tai muita nähdä. ni se oli se stoppari missä sitten liikkui niin kyllä meidät varmaan tunnettiin koska sitte osa oli aina lipunmyynnissä, niinku että itekin istuin melkein joka kerta kun oli joku keikka ni jonku osan ajasta mie olin lipunmyynnissä. kyllä me oltiin siihen aikaan tunnettuja.

Kertoja 4

Ennen internetin aikaa yhdistyksen tiedotus hoidettiin jäsenille suunnatulla lehdellä, joka oli merkittävä osa melmun näkyvyyttä.

Nämä fanzinet eli harrastelijoiden itse tekemät lehdet, olivat tuolloin tärkeä viestinnän väline ja nuorisokulttuurin ilmentymä

- TH (B) Se oli hauska, se ei ollu kauheen tämmönen vakavahenkinen asia, siihen asiallisesti musiikkia muista syistä kirjoittava, toki siellä sellasiakin juttuja oli mut pääasias se oli vähä juorulehti itseasiassa siinä kerrottiin mitä oli tapahtunu ja juorupalstat ja sitte tota haastatteluja, paljon oli näitä artistien haastatteluita.
- TH (B) Kerran me kirjoitettiin, se ei ollu koko numero mutta juttu lehteen tosta UB40sta joka oli turun ruisrockissa esiintymässä ja minä sitten rohusen markun kanssa tota, päätettiin että mennään kysymään et saadaanks me tehdä lehtijuttu niistä ja mentii sinne niil oli semmonen parakki siellä missä ne asu, mentii siihen ovelle ja odotettiin et sielt tulee joku avaamaa, sielt joku lehdistöihminen tuli joku lehdistötiedottaja mikä lie, pyys jako laput ja pyys kirjottamaan et lehtien nimi ja vähän niinku kirjottamaan et mistä lehti niinku, mikä se lehden aihe on, mistä ne aikoo haastatella ja mekin siihen sit pistettiin lappu joukosta mukaan ja vartitunti ja se rouva tulee siihen vai neitikö lienee et tuli sanomaan et tota joo että antaa yksinoikeudella haastattelun melmu magazinelle, no sinnehän me painuttiin koppiin ja hirmu määrä julkkiksia siinä paikalla tietysti niinku kaikki tähdet UB40sta paikalla ja mietin et mitäs nyt et meillä ei oo kynää eikä paperia et saatasko kynä ja paperia ensin lainakse että me päästäs tekee tätä juttua ja sitten, ei juteltii niitä näitä ja national frontista elikkä tästä äärioikeistolaista liikkeestä tuolla briteissä ja niitten mellakoista, sillon oli paljon mellakoita siellä. Näitä kauppoja poltettiin ja kaikkee tällästä. mut se oli juhlahetki ja se oli tähti-hetki, toinen tähti hetki oli kun päästiin ottaa valokuva tosta girls schoolista tonne tota niitten vaunuun, se oli samalla keikalla. Niin kamera meillä oli, se meillä oli mukana muttei kyniä eikä paperia. Mut tolla lailla se aina pikkuhiljaa valmistu se lehti et, siinä oli tekemisen makua.

Kertoja 5

Yhdistys oppi omavaraiseksi, kun Melmun saamat ulkopuoliset tuet olivat vähäisiä ja useimpien rahahanat pysyivät kiinni. Melmulaisille yhdistyksen pyörittäminen oli kuitenkin tärkeä harrastus ja elämäntapa.

- TT (L) Siis täähän oli talkootyötä, kaikki oli talkootyötä, kukaan ei saanu palkkaa silloin ensimmäisinä, sanotaan melkein ensimmäisen kymmenen vuoden aikana et sitte vasta ihan lopussa kun festarit toimi niin isolla niin siinä vaiheessa mut valittiin toiminnan johtajaksi ja mä sain niinku ympärivuotista kuukausipalkkaa siitä, ei kovin paljoo, mutta kuitenkin
- TH (C) Meillähän oli tota näitä rahankeruu keinoja muitakin ja ihan mukavia, hauskoja juttuja piettiin esimerkiks torilla nii pöytää. Jäsenet leipo karjalan piirakoita edellisenä iltana ja yönä ja sit pistettiin torille myyntiin niitä, myöskii kirpputori oli siin samassa ja joskus jopa kalakukkoja
Siellä oli kato pöyän alla kossupullo, me olitiin loppuillasta, iltapäivästä jo äännekkäin ryhmä siinä vaiheessa koko torilla. Vaikka oli jo myyty piirakatkin pois niin vielä siellä juhlittiin sit, kyllä se, se oli ihan kivaa hommaa, vähän sellast seikkailu meininkiä, ku on kolkyt astetta pakkasta ja pitää lähteä torille myymään karjalanpiirakoita, niin kyllä siinä niinku oma tunnelmansa on. Pakkokin olla muuten ei pidä itteensä lämpimänä milläänsä.
- HV (I) No ei klubeilla pysty tuottoa saamaan mut eihän, sehän on voittoa tavoittelematon yhdistys hyvänen aika. Eiks tän näin piä mennäkki. Se kannusti jatkaa siis se että kun ihmisiä kävi hirveesti, se oli niinku kauheen kivaa, oli kauheen mukavaa tehdä sitä hommaa. Sillon oli tietysti helppo kun ei ollu perhettä eikä mitään muutakaan, että senhän pysty ihan helposti viettämään oman aikansa ravintolassa, tai jossain juhlien järjestämisessä, mut tota ei siinä tullut mieleenkään kellekkään esimerkiks että ois niinku halunnu jotain palkka siitä. Sitä vaan menttiin, ja tehtiin kun se oli niin kivaa.
- TA (F) Timppahan ajo pyörällä ympäri Mikkeliä, lätkimässä mainoksia joka paikkaan et niitä oli kyllä et me pidettiin hyvin tarkkaan siitä huoli että tota jos oli joku keikka et me saatiin mainokset hyvissä ajoin, meil oli postilokero mihin sit postia tuli että timppa kävi joka päivä hakee sieltä ja katottiin et ilmoituksia on ja sit tosiaan yritettiin saada niit puffeja mut se oli aika nihkeetä saiko niitä lehteen sit näit ilmas, et olihan sit jostakii näist isommista totta kai me pantiin sit ihan maksullinen mainos mut se kyllä söi sit siitä budjetista suurimman osan.
- HV (I) Siihen aikaan vielä sillon kun niitä keikkoja oli joka viikko niin pysty tekee täläsiä 80/20 prossasopimuksia että bändit sai 80% lipputuloista ja melmulle jäi 20% ja sillon oli vielä aika harva bändi sellanen mikä olis ottanut niin että niillä olis ollu joku tietty takuu että ne haluu jonku ja sitte saatte loput jos jää yli et siihen aikaan meni aika pitkälti sillä että sen nyt riippumatta siitä paljon tuli väkee sinne nii siitä jäi se parikyt prossaa.
- K & P (D) P Noissa klubihommissa oli semmonen homma että tota kävin panemassa lipunmyynnit käyntiin, keräsin rahat, maksoin jengeille palkat ja aamulla helvetin krapulassa menin töihin, se oli aika rasittavaa hommaa. *Ois-han sulla muutenkin ollu rapula aamulla. No niin ois ollu. Turha siit on mulmua syyttää. ... mie taisin vaan roudata ja myydä lippuja välillä sitte, en tehny ja rapula oli sullakin aamulla en kommentoi*
- K & P (D) K Ei se oli ihan pyyteetöntä harraste toimintaa, *tavallista jengiä koko porukka*, niin ei siinä ollu mitään glamouria, siis palkatonta työtä tehtiin, ei myö saatu ikinä mitään sieltä.
- TT (L) Siis kyllähän ne tuotti, siis osa tuotti ja osa ei, että edelleen se idealismi toimi loppuun asti että me haluttiin tarjota mahdollisimman hyvää musiikkia mikkeliäisille, tää on meidän kotikaupunki niinku edelleenki ja tota totta kai me haluttiin et meil on niinku parhaat bileet.

Kertoja 6

Keikkojen taloudellinen lopputulos oli usein plus miinus nolla, mutta tärkeintä ei ollutkaan yhdistyksen kassan kerryttäminen, vaan se että jotain oli yleisölle yhdistyksen nimissä pystytty jälleen tarjoamaan.

Monisivuinen liite

Melmun ydinporukka kävi työskentelemässä Mikkelin ulkopuolisissa tapahtumissa jo ensimmäisestä toimintavuodestaan alkaen. Kokemusta haettiin lavarakennustekniikkaan sekä turvallisuus- ja järjestysmies tehtäviin.

Melmun hallitus oli tiivis porukka, jossa vastuualueita vaihdeltiin säännöllisesti. Toiminnan kehittyessä hallituksen jäsenille kuitenkin löytyivät ne luontevimmat roolit

- K & P (D) K Kun kaikki tuntee toisensa ni tietää niinku, Timo Toiviainen oli visionääri ja meidän muitten tehtävänä oli hillitä sitä, lyhyesti sanottuna, tai niinku saattaa ne se visiot niinku järjelliseen mittakaavaan, *toiminnanjohtajalta kysyttiin et hoituuko homma niin homma hoituu, homma hoituu*, mut ihan hyvä sakki oli ja sillee et tuntee toisesa ja *ei mitään suurempia ristiriitoja ollu*
- TA (G) Niil oli hirveen hyviä ideoitahan niillä oli näitä herroilla kyl enemmän ku olis tilattu. Et silleen me oltiin vähän et, meist tuli sit sillee ikäviä ämmiä ku me jouduttiin aina välillä, meil oli kuitenkin kun oli puheenjohtajana nainen ja sit oli taloudenhoitajana et meiloli kuitekii niinku periaatteessa silleen niinku valtaa sanoa että, katotaas nyt vielä kerran et kui tää tehdää.
- HV (G) No ainahan miehiä pitää pitää kurissa. kyllähän ne yritti rönsyillä aina ja varmaan ne tekikin kaikkee mahdollista niinku mistä ei tienny mutta tota joku mie olin aina jotenki semmonen kamalan tarkka ja hirvee nipottaja et nyt niinku asiat tehään ja oon vieläki. mutta tota ja sitte oli hyvin tämmöset hyvin taiteelliset, taiteellista vapautta timo toiviainen jolla on maailman parhaita ideoita mut sitte käytännön järjestelyt oli aina niinku, no ne hoiti naiset kyl yleensä et sit ku piti koskee rahoihin tai mitä tahansa lupia tai muita ni se oli parempi et sitte ne hoiti joku muu.
- TT (D) siis se oli lähinnä sitä säätämistä, mut meil oli teemana tää just tää hoituu hoituu, eli että kaikki hoituu ja kyllä tota pyrittiin kaikki järjestämään mahdollisimman hyvin sekä yleisölle että esiintyjille ja tää sitte kyllä tota oli meille suuri etu sitte loppupelissä ku festareita järjestettiin että esiintyjät oli tuttuja ja myyjät oli tuttuja että oli niiku semmonen heimo ja perhe ajattelu vielä siihe aikaan se ei ollu niin raakaa bisnestä.

Kertoja 7

1.kesäkuuta 1981 SS Heinävesi lipui Mikkelin satamaan kyydissään suosittuja artisteja.

Esiintyjät risteilivät Saimaalla viitenä peräkkäisenä vuotena ja jokaisella kerralla laiva pysähtyi myös Mikkeliin. Melmu järjesti kaupungissa puitteet onnistuneille keikoille.

Tuuliajolla-kiertueen kuudentena ja viimeisenä vuotena -86 laiva ei enää liikkunut, mutta tutut eturivin artistit halusivat vielä viimeisen kerran konsertoida Mikkeliin sen nimissä.

- TT (J) Tuuliajolla kiertuehan oli näitten tamperelaisten eli lähinnä tän Jouko Karppasen ohjelmatoimiston bändien eli Juicen ja Eppujen ja sit siihen tuli heti alussa hassisen kone eli seppo kahilaisen bändi oli siihen aikaan ja mukaan ja niitten semmonen puoliks huviristeily saimaalla jossa sitte näissä poikkeamispaikoissa järjestettiin konsertit ja melmulle se oli melkonen onnenpotku ku me saatiin silloin heti ensimmäinen tuuliajo kiertue konsertti tonne järjestettyä urheilupuistoon ja tota laiva tuli satamaan, ja siihen aikaan mikkeliin pääs vielä laivalla satamaan, nykysin on toi silta nii ei sinne laivat enää pääse, ne isot sisävesilaivat että se oli erittäin hauskaa aikaa ja sitä jatku kuus vuotta.
- H&K (E) H Se oli aika ensimmäinen laatuaan, muusikot otti aika rennosti ku ne oli tosiaan siellä niinku ryppyylomalla vaan ja sit siinä oli se kaurismäki silloin joka oli nouseva tähti ja muuta, sitä tehtiin sitä hommaa ja ei tollasta varmaan missään aikasemmin ollu että kierretään laivalla ja pintabändit on kaikki siellä ja pitämässä hauskaa ja välillä soittaa ja porukat käy
- K Niin eiks nääki hassisenkoneet noussu ja popeda, ne oli nuoria niin
- HV (J) Tuuliajolla tapahtumat suju hyvin. Ei sielä, siel oli aina joku. Ne bändit keksi aina jotain hullua, ne kaahas, ne tais tulla tonne urheilupuistoon jollain ruumisautolla, tuli popeda sinne niinku sieltä juoksurataa pitkin ja tota. ja ne keikat sinänsä meni hyvin, siel ei ollu niinku mitään ongelmia eikä muuta et eniten nää nyt sitte nää bändit ite järjesti kaikenlaista. välillä ne oli niinku sleepy sleepersin keikka ni siel oli osa, niin humalassa et ei meinannu tulla yhtään mitää siit touhusta. muistelen dave lindholmin olleen hyvin hyvin humalassa se oli sil

Monisivuinen liite

- loin siihen aikaan siinä, ja sit sielläkii et joku tuolla naisvuorella joku ajeli mopolla siellä ja esuun taas taas joku bändistä löys mopon ja ajeli sillä, mul on tämmönen muisti kuva. mutta tota hyvinhän ne muuten meni. mut sit ne järkkäs aina ite kaikkee hassua.
- H&K(E) H(tuuliajolla) Alotettiin silloin se lavanrakennushomma ihan niinku suurinpiirteen nollasta, ruettiin kasaamaan niistä rakennustelineistä ja opettelemaan niinku opin ja erehdyksen kautta sitä touhua, ja siitä se laajeni ja se oli jo jumalaton häkkyrä sit tuolla mikä oli sitte dinossa että, sillä ryhmällä tehtii se.
- H&K (E) H Naisvuorelta tuli mieleen yks juttu kun silloin just opeteltiin sitä lavanrakentamista, niistä rakennustelineistä metallisista, tuota ni väännettiin nihi kokoihin ne ja ne ei välttämättä menny oikeisii, siihe tuli jumalattomat jännitykset, se suurin piirtein soi koko rakennus, mä en muista et kuka se sano et tuo ku laukee ni torvinen tekee sellasen hypyn ettei piuha riitä kitarassa.hhihahahhihah
- K&P (E) P No sseeki oli sellanen tapahtuma et ööö ei siinä porukat pyytäny palkkaa nää ketkä järjesti, ei ne pyytäny mitää palkkaa
K joo se tehtii ihan talkoolla, melmun omalla porukalla. melmussa oli jäseniä kuitenkin niin paljon ja innokkaita että sitte ku kaikki lipunmyyntivuorotki jaettiin siille et ei siellä kenenkää tarvinnu koko iltaa istuu ni tunnin hukeja ni, ei se nyt paljon painanu ja
K mut se että totani tuuliajolla olihan siinä kuitenkin periaatteessa suomen kovimmat niinku artistit niinku ympätty niinku samaan paettiin niinku ja käy monessa kaupunginssa, ohan nyt jollain tavalla merkittävä ja onki

Kertoja 8

Suuriksi yleisötapahtumiksi kasvaneet Tuuliajolla-konsertit sekä muut Melmun järjestämät tapahtumat valovat uskoa järjestäjien omaan osaamisen.

Kun kokemusta oli kertynyt, siirtyivät haaveet oman festivaalin järjestämiseen.

- TT (E) se tuuliajolla kutonen, joka järjestettiin siis pelkästään mikkeliissä, että minne tuli niin paljon ihmisiä että huomattiin että siinä saattais olla pohjaa tähän järjestää oikeakin festari. ja sitte siinä mietittiin missä sen vois järjestää ja mieleen tuli visulahti ja heikki kähärä oli siihen aikaan visulahden toimitusjohtaja ja otettiin häneen yhteyttä ja hän oli erittäin innovatiivinen ihminen muutenkin ja tota oli heti sitä mieltä että tähän lähdetään mukaan ja mikkelin kaupunki omisti siihen aikaan visulahden et se oli mikkelin matkailun hallinnoima ja siitä se lähti että visulahden omistajat lähtivät siihen mukaan ja me oltiin jo nähty se visulahti on niin hyvä paikka järjestää, siel on majotukset ja siel on ravintolat sitte ensimmäisenä vuonna saatiin jopa se kaljatelta joka oli niiku suomen ensimmäinen festarilla oleva kaljatelta.
- HV (C) Ei se kyllä yhtään hirvittäny se idea yhtään et lähetään tekemään tapahtumaa ku ei sitä kukaan tajunnu varmaan siinä vaiheessa mitä alettiin tekemään, kuvitteli et onhan täs tehty näitä ja kyllähän nää osataan ja onhan täs nyt tehty keikkoja niin ei sitä kukaan ymmärtäny ensinnäkin et miten paljon siinä on työtä, miten paljon se vie rahaa ja aikaa, et se vaan kuulosti kauheen hienolta, et joo kiva, et mikkeliissä festarit että eihän täälläpäin suomea oo mitään, että tehää, saadaan meille omat.
- TT (E) Rohkein mielinhä sitä lähettiin että sillä hoituu hoituu periaatteella. me oltiin niin paljon kierretty festareita ja järjestetty itsekin noita tuuliajolla tapahtumia. me tiedettiin niinku ne riskit tavallaan et se taloudellinen riskihän siinä oli niinku peikkona, mutta sekin siitä väisty sen ensimmäisen osalta, sinne tuli 6500 ihmistä ja se kannatti myös taloudellisesti se ei suinkaan menny tappioon.
- K (C) Kun lähedettiin hakemaan idealle toteutus pohjaa ja paikkaa niin silloinhan asiasta keskusteltiin useasti ja syvemmin ja todettiin että Visulahden matkailukeskus saatais olla semmonen paikka jolla on tarjota rock festivaalille siihen aikaan erinomaiset puitteet ja ympäristö.
- K (D) Kyllähän sitä tietysti kummasteltiin ja se arvelutti ja epäilytti, koska rockfestivaaleja maassa, ei kovin paljon silloin rockfestivaaleja ollu ja unelmat ja tavoitteet oli sangen korkeella eikä kokemusta ja vertailukaupunkien tietoja ollu käytettävissä, että kyllä se epäily oli kamalan suuri .
- HV (C) Mie en oo ihan varma et mitkä meidän tavoitteet oli niinku eka vuoden dinosta, muuta kun että pitää hyvät juhlat ja järjestää ne Mikkeliissä ja saada hyviä bän

Monisivuinen liite

dejä, kyllä me ne saatiin aikaseks joo, et kellää ei ollu oikeen niinku sellasta tarkkaa kuvaa oiekestaan siitä et miten paljon sinne nyt niitä, tai ei mulla ainankaan ollu, niinku et miten paljon sinne nyt tulee ihmisiä, oikeesti. olihan meillä niinku jotain toiveita ja olihan niitä nyt sillai laskettu että miten paljon pitäis saada rahaa et saadaan maksettua bändit, mut että en tiä oliko sillä totuudenmukaista kuvaa kellään, mutta me saatiin hyvät juhlat ja siitähän meiät muistetaan vieläkin siitä eka vuodesta kun silloin oli niinku, silloin sain vielä laittaa tonne visulahteen ton olutteltan, joka oli niinku festivaalialueella ja sellasta ei ollu missään aikaisemmin. et se oli kauheen hieno, se oli kauheen omituista kaikkein mielestä, et omapas tää wow hienoa.

Kertoja 9

Vuonna 1987 Mikkelin Visulahdessa järjestetty ensimmäinen Dinosaurock oli jatkumoa ja kehitysaskel Melmun toiminnalle. Tapahtuman menestys ensikertalaisilta oli yllättävä, mutta laajalti huomioitu.

Dinosaurock ja Melmu palkittiin ELMUjen liiton Ellin myöntämällä Rock Finlandia palkinnolla.

- HV (C) Siinä mun mielestä niinku se perusteluna oli kun se oli niin hyvin järjestetty, että siis ihan ensimmäinen mitä nyt yleensä järjestetään, ja sitte kaikki järjestelyt toimii ja tietysti no osittain siitä paikasta tuli se, sehän nyt ei ollu meidän ansiota millään tavalla toi visulahti, mutta se että se on niin mainio paikka, kun se viettää alaspäin , ja siellä oli leirintäalue samassa, et silloin meil oli rajattu huvialue ihan siihen niinku siihen lavan eteen semmonen niinku se alakenttä sieltä ja muuten oli et siellä sai leiriytyä et siel ei ollu erikseen mitään leirintäaluetta vaan niinku koko juttu oli leirintäaluetta jonka sisällä oli yksi huvialue.
- TA (A) Kylhän me tota vähän ylpistytiin me käytiin hakees se, meitä kolme naista hakees sitä, Hapi, minä ja sit se Rahikaisen eeva joka oli mun mielestä sihteerinä silloin. että me käytiin hakees se sit helsingissä sieltä niin ni, kylhä se hyvältä tuntu että sain niin ku tommosta valtakunnallista huomiota osakseen, ku me oltiin sitä mieltä et kaikki meni hyvin että sitte siitä, se ihan virallisesti tunnustettiin ja täällähän se kans sitte uutisoitiin kyllä, et se niinku, ku siihen asti me oltiin saatu kyllä kaiken näköstä kommenttia.

Kertoja 10

Vaikka suurempien tapahtumien järjestämisestä oli kokemusta jo karttunut sekä Mikkelistä että muualta, käytännön työssä sattui ja tapahtui.

Kaikkiin tilanteisiin ei aina osattu varautua.

- K & P (A) P No kyl siinä tuuriakin oli jonkun verran yhtenä esimerkkinä tällänen homma että tuota Visulahti oli kaupungin omistuksessa, kaupungin piti järjestää järkkärit, yövalvojat, kymmenen henkilöä, niin eipä kaupunki järjestäny niitä, vaan siinä oli ihalaisen mara ja mie kahestaan, tai mara tuli sanomaan et voinko jäädä yöksi duuniin että hyvällä tuurilla kahestaan pyöritettiin koko homma, siin paikan päällä, siin oli hyvä tuuri et ei mitään sattunu.
- K & P (A) K Kyllähän siel oli ihan hauskaakin muistat sie ku oli esimerkiks böönin spieri keikka ku myö haettiin rahaa sieltä tota pää lipun myynnistä, muovikasseillahan niitä kannettiin, *niin silloin ei ollu niitä kortteja*, kummallakin oli neljä muovikassillista seteleitä, se ku rupes soittaa böönin spiers oli niin hyvä et me menttiin sinne kuunteleen sitä ja kuunneltiin varmaan joku vartti tunti ku huomattiin *et meil on rahat*, hei pitäiskö nää viedä tonne talolle kuitenkin varmuuden vuoks, ja sit jossain vaiheessa se meni niin vaikeeks siellä se, siel oli niin paljon häslinkiä siel rahatalossa et menttiin taksilla miun kotiin laskemaan niitä rahoja, *niin oli joo*, naapurit on varmaan ihmetelly ku tyhjennettiin muovikasseilla niitä seteleitä, ne oli siis markan, vitosia ja kympppejä, *kaikki oli sitä käteishommaa, mitä siel oli, pyöri*, valtava keko ja niitä oiottiin ja laskettiin ja itkettiin ja
- TA (A) mut mähän olin tota just silloin 87, 88, niin lähestulkoon teljettynä sinne laskeen rahoja. Et mulla ku se oli siihen aikaan sellasta puljaamista, niin tota mä en pysty näistä musiikki nautinnoista kovin paljoa puhumaan et mä oli siellä niinku, verhot oli suljettu mä olin siinä alueella siis yhdessä talossa ja koko ajan konsta ja laaksosen pentti kanto mulle muovikasseissa rahaa et ei oo tarvinu hirveen sherlok holmes olla ku ois kattonu et aha nää ravaa tätä väliä et mitä siel niinku, se oli mun mielestä niinku aika, me vaan luotettiin et kaikki menee hyvin, et

Monisivuinen liite

silleen tuntu jälkikäteen et sehän oli aivan hirveetä, siel oli niinku siis jättiläismäiset määrät rahaa, ja tota sit niitä piti paalata, laskee ja sit maksaa, sitte ku osahan halus käteisenä ja sit niitä vietiin yöllä tonne pankin säilöön, joka sitte esimes tuli keran niin tuhannen täyteen et sinne ei enää mahtunu niitä rahoja, ja sitte mä raahasin ne takas kauheen paniikissa sinne alueelle,niin ne jemmattiin sohvan sisään ja mä sanoin sit isokokoisimmalle ihmiselle et sä makaat tos sohvas etkä nouse vaik talo palais et siel on kaikki. et se oli niinku aika tota erikoista silleen ku ei ollu, siis tää tietokone homma oli niinku vielä tuloillaan, kännyköitä ei ollu keksitty siis, siis oli matkapuhelimia, jotka paino viis kiloa ja niillä pysty tunnin soittamaan ja sit piti vuorokausi ladata et kaikki tälläset käytännön asiathan oli hirveen monimutkaisia ja ihmiset osti pääsylippukin oli sellanen et pankissa maksettiin se oli semmonen itsejäljentävä paperi, et sä saat ite siitä itselles yhden osan se on se pääsylippu, ja meille tuli yks kappale siitä ja pankille yks. ja tota se oli jotenkin kauheen semmosta alkukantasta, hirveesti työtä ja sellasti niinku läträämistä, ja niputa jotain papereita ja voi, hyvin työlästä.

Kertoja 11

Dinosaurock rakennettiin kolmipäiväiseksi monipuolisen esiintyjäkaartin innoittamana. Ohjelmaa suunnattiin eri yleisöille, eikä sitä koskaan laskettu pelkän rokken rollin varaan.

Seuraavana vuonna Dinosaurockin järjestelyt sujuivat jo ensimmäistä helpommin ja festivaali oli maan suurimpien joukossa 8500 maksaneen kävijän ansiosta.

Menestyksestä huolimatta Melmulla oli vaikeuksia vakuuttaa viranomaistahot tapahtuman puolelle.

- TT (I) Se oikeestaan se oli sen ensimmäisen dinon jälkeen niin tota tää poliisi viranomaiset oli sitte niinku rupes pistämään kapuloita rattaisiin oikein kunnolla ja tota se kävi vuosi vuodelta yhä hankalammaks se lupien hankkiminen ja sitte mikkelin sillonen maaherra niinku rupes vastustamaan koko tapahtumaa, en tiedä jostain omista syistään ja tota ja saivat, hän oli ylin poliisiviranomainen ja sitte poliisit teki niinku maaherra määrää ja tota kyllä se oli hyvin vaikeeta siinä loppu vaiheessa saada lupia se osaltaan se syy miksi sitte viimesenä vuonna se jäi viimeseks vuodeks.
- HV (B) ekan vyoden luvat tuli, ku kukaan ei tienny mitä se on, toka vuonna oli sit jo sekin oli jo vähän nihkeempää niinku ei ollu sitä ei saanutkaan testata niitä kamoja ja sitte tietysti ku osittain vaikutti varmaan se ku länsi-savo kirjoitteli hyvin mielenkiintoisia juttuja, että silloin länsi-savokaan ei ollu niinku kauheesti, ei voi sanoo et ne ois kauheen paljoo melmun puolella tai ainakaan kuulostanu ne jutut siltä, että se oli olikohan, se oli varmaan toisen vuoden bileet kun piti olla niinku tämmönen et oli lapsille kaikkea, et sunnuntai oli niinku tämmönen perhepäivä, niin sunnuntai aamun lehdessä luki kissankokoisilla kirjaimilla "sika-juhlat" ku siellä oli ollu siellä visulahden alueen ulkopuolella oliko siel nyt joku oli puukottanu jotain vai yks tappelu et tän tyylistä, mut siis siellä varsinaisella huvialueella ei ollu mitään. no eihän kukaan lähde lastensa kanssa semmoseen et jos aamulla lukee lehdessä että sikajuhla, niin ne oli sitten jo poliisit sitä mieltä että ku siellä on nyt sitä ja tätä että niin paljon tapahtunut kaikkee vaikka niinku ei siellä alueella sinänsä tapahtunu ihmeempiä.
- K (B) Tottakai me keskusteltiin sitten järjestyshäiriöistä, alkoholin käytöstä, valvonasta, viranomaisten ohjeitten noudattamisesta ja järjestäjän kanssa että, yhtiönkin tahto ja halu on se että kaikki sujuu moitteettomasti ja sillä tavalla kun laki ja asetus ja ohjeet määräävät, niin silloin kaikki osapuolet on tyytyväisiä ja voidaan avoimin silmin mennä julkisuuteen että kaikki ne mitä on vaadittu on tehty ja jos jotain sattuu niin se on ollut sitten vahinko ja järjestäjien mahdollisuuksien ulottumattomissa.
- K (B) vastustajat on barrikaadeilla ja tekevät kaikkensa että tällästä tapahtumaa ei järjestetä et se tuo lieveilmiöitä siinä määrin että kaupungin elämä ja ihmisten elämä häiriintyy ja voi siellä olla muitakin syitä että tietysti vastustajat on äännekkäitä ja vastustavat kovasti mutta se kuuluu tavallaan jokaiseen tämmöiseen suurempaan asiaan ja tapahtumaan että on hyväksyvä puoli ja vastustava puoli.

Kertoja 12

Vuoden 89 festari oli suurimmillaan, kun Visulahden nurmikentillä juhli yli 10 000 asiakasta.

Monisivuinen liite

Melmulaisten mukaan poliisiviranomaisten toimet festivaalia vastaan olivat välillä käsittämättömiä ja jopa lain vastaisia.

Viimeinen Dinosaurock järjestettiin vuonna 90 täydellisen auringonpimennyksen aikana.

Mikkelin maaherra, poliisipäällikkö ja apulaispoliisipäällikkö pyrkivät estämään festivaalin järjestämisen kokonaan. Melmulle myönnettiin huvilupa vasta kaksi viikkoa ennen tapahtumaa, minkä seurauksena kävijämäärä jäi huomattavasti alle tavoitteen vain n. 6000n kävijään.

- TA (B) Jos ei ole huvilupaa, niin se on aika vaikee silloin mainostaa. et jos on niinku kiikun kaakun et voiks koko juhlia järjestää että tota kyllähän ne viimeset juhlat oli tota hyvin pienellä porukalla sit loppujen lopus ku se jäi niin viime tippaan et saatiin se lupa sitte, et ne poliisit mitä siellä alueella niin ne oli mun mielestä hirmusen semmosia, siis nää niinku jotka oli töissä, mut et se oli se poliisijohdon taholta tuli sitä semmosta se niitten asenne oli että ei tälläisiä tarvita täällä.
- TT (G) huvilupa sähläyksen johdosta siis meidän ennakkomyynti romahti ja siis se itse 90 dino meni ihan hyvin, se ainoa ongelma oli vaan se että sinne tuli 3000 ihmistä vähemmän kuin ois tarvittu. ja se tarkotti kyllä aika pitkälti sitä että yhdistys meni konkurssiin, siitä tuli 1,5 miljoonan markan velat. ja tota melmu kaatu ja loppu toiminta ihan niinku tämmöseen taloudelliseen ahdinkoon, että ei ollu mitään mahdollisuuksia maksaa niitä velkoja ku ei voinu järjestää mitään, ei ollu tavallaan luottoa.
- TT (G) Kyllä mä uskoisin että siitä joutu kärsimään eniten ne jotka eivät saaneet rahojaan siitä eli ihan näitä tekniikkaa, jota oli vuokrattu, pa firmoja, ohjelmatoimintoja, ne siitä niinku eniten takkiinsa ottivat tavallaansa, että oikeesti siis näähä melmuhän sai hoidettua lähes kaikki pankkivelkansa ja visulahti maksettiin ne ei jääny kärsimään siitä ja eipä, ja sitte oli näitä henkilökohtaisia niinku, mulla henkilökohtaisesti esimerkiksi nii loppu niinku tavallan työ ja samalla mulla sitte meni nää, mulla oli henkilökohtaisia pankkilainoja ja luottoja, jotka sitte, joita en pystyny hoitamaan, mä makselin niitä velkoja 18 vuotta,
- TT (G) Eduskunnan oikeusasiamiehen kautta saatiin tota, tehtiin virallinen valitus tästä toiminnasta ja siinä todettiin siinä päätöksessä noin niinku pähkinänkuoressa että poliisi oli rikkonu lakia kuudessa eri kohdassa eli tai että ei ollu toiminu lain mukaan, vaan lähinnä oman päänsä mukaan ja se tota oli kyllä lohdutus tietysti meille, että tota me oltiin oltu oikeessa ja ne oli ollu väärässä, mutta siitä ei ollu siinä vaiheessa oikeen mitään hyötyä. 01:24

Kertoja 13

Yrityksestä huolimatta Mikkelin elävänmusiikin yhdistys jäi ilman taloudellista hyvitystä.

Mikkelin poliisijohdon toimet ja taloudellinen ahdinko sinetöivät yhdistyksen kohtaloksi konkurssin.

- TH (D) Se että melmun toiminta lakkas, totta kai se harmitti, mut sit harmitti se et se niinku hyvin pitkälle niinku melmun ulkopuolisista syistä joutu siihen tilanteeseen et niinku tavallaan melmu ei itse menny ja mokannu juttujansa niin että niitten piti lopettaa vaan että sit ulkopuolelta painostettiin niin paljon että se loppujen lopuksi aiheutti sen kaatumisen.
- TT (F) Se oli katkera paikka, mutta toisaalta nii mä oon kyllä jo silloin nii ja oon edelleenki erittäin ylpeä siitä mitä me saatiin aikaiseks ja edelleenkin niin tuota enemmän muistuu mieleen ne positiiviset asiat mitä silloin tapahtu ja mitä hyvää saatiin aikaan ja edistettiin varmasti suomalaista rock kulttuuria enemmän kuin omalta osaltani.
- HV (H) Onha aika varmaan kullanu muitot et eihän se niinku, jossain vaiheessa ärsytti aivan suunnattomasti istua myymässä lippuja tai niiku olla keskellä yötä siellä jossain visulahdessa ja palels ja väsytti ja kylmä tai kerätä roskia aamust, ei huvittanu yhtään mut tota siit on jo niin kauan aikaa että nyt muistaa siis huonosti kun muistaa mitä muistaa ni muistaa kuitenkin ne ku parhaat palat et kyl se kuitenkin oli kivaa.

Kertoja 14

Melmu toimi vuodesta 1979 vuoteen 1990. Näiden yli kymmenen toiminnantäyteen vuoden aikana yhdistys järjesti säännöllisesti Mikkelin kulttuurielämää värittäneitä tapahtumia.

Monisivuinen liite

Melmun kiinnostus ja intohimo musiikkiin huipentui Dinosaurockissa. Vaikka tapahtuman ja yhdistyksen kohtalo oli päättynyt, sen vaikutukset näkyvät vielä tänäkin päivänä suomalaisen musiikkikulttuurin kehitystarinassa ja uusien tapahtumien nousussa.

- TT (H) tota sitte tietysti koko tää tuuliajolla kautta dinosaurock juttu mikä on nyt sit poikinu tän jurassicrockin mikä on erittäin hieno asia, et se on se perintö ja se on hieno et se jatkuu.
- H&K (E) H Otetaan kaikki kunnia mikä saadaan. Kyllä ilman muuta, pitäähän siinäkin olla näkemystä. Toiviaisella oli visioita kyllä se oli vaa se että saadaan se pallo jalkaan ettei sen visiot lennä liian ylhäällä. siin oli hyvä synteesi.
K Niin se on Timo vähän niinku vappupallo et sille antaa ilmaa pikkasen niin se homma pelas mut jos vähän ruuttas liikaa ni whhhh äkkiä naru takasin päin että kyllä timolle niinku kaikki kunnia.
- H&K (E) K Mun mielestä yks valopilkku tähän kylään, mä oon aina, vaikka oon ite paljasjalkanen mikkeliäinen, mut pitäny aina vähän ankeena paikkana tätä ni sitte tulla tupsahtaa tommonen systeemi ni se oli HUNAJAA HUNAJAA
- HV (H) No melmu oli sellanen yhteisö, sitä vois varmaan sanoa sillä nimellä, missä oli kyllä vähän sellasia hassuja ihmisiä, sellasia ihmisiä jotka niinku, joilla oli hulluja ideoita, sellasia ihmisiä jotka oli jotenki erikoisia, halus erottua tai halus tehdä ne on kaikkee tätä sekasin, mutta sellanen pikkasen hullujen ihmisten yhteisö, joka kuitenkin loppujen lopuks yllättävästi sai aikaseks aika paljon.
- K & P (B) K Oli se sellanen yhteinen juttu, myöskin, vaikka Timo nyt oli siinä se, *Timo Toiviainen teki suuren homman siinä ilman Timo Toiviaista se ei ois, ei ois ollukkan*, mutta silleen että muutha ne työt teki sitte kuitenkin.
- TA (E) Se oli sellanen iloisten musiikin rakastajien kerho joka halus tuottaa hyvää mieltä muillekin.
- TH (E) Toivottavasti se on jääny ihmisille mieleen kuitenkin silleen että, mikä vaan on mahdollista, jos ite haluaa tehdä ja uskaltaa ottaa riskin.
- Lopputekstit**
- H&K (B) K No, vittu tässäks tää oli?

DOKUMENTTI MELMUSTA – HAASTATTELUPOHJA

1. Melmun perustaminen

- Milloin Melmu perustettiin?
- Mikä oli Mikkelin musiikkiklubi?
- Miten SINÄ päädyit perustamaan yhdistystä/ mukaan yhdistyksen toimintaan?
- Mitä tuolloin käytännössä tapahtui?
- Taistelu tilojen saamisesta
- SINUN toimenkuva ja rooli Melmussa?
- Miten suuri tarve Melmulle oli?
- Millaista Mikkelissa oli tuohon aikaan?
- Oliko joku esikuva jonka innoituksesta Melmu kehitettiin?
- Mikä oli Melmun suhde muihin elävänmusiikin yhdistyksiin?

2. Melmun toiminnan muodot

- Mihin pyrittiin?
- Tapahtumien monipuolisuus?
- Missä keikat järjestettiin?
- Mieleen jääneet keikat/esiintyjät?
- Tapahtuiko jotain odottamatonta?
- Millainen tunnelma Melmun klubeilla oli?
- Ketkä kävivät konserteissa?
- Melmulaiset työskentelivät myös muilla paikkakunnilla musiikkitapahtumissa?
- Miten yhteistyökuviot alkoivat?
- Mikä on Melmu Magazine?
- Kuinka pitkään sitä tehtiin? Numeroita?
- Miten Melmu hankki varansa toiminnan pyörittämiseen?
- Löytyikö kaupungista yhteistyökumppaneita tai sponsoreita?
- Mistä johtui vähäisen tuen määrä?
- Saivatko melmulaiset tuloja yhdistyksen kautta? Tuottivatko Melmun tapahtumat voittoa?
- Millaista tukea Mikkelin kaupunki tarjosi Melmulle?
- Millä perusteella kaupungin olisi pitänyt tukea toimintaa enemmän?
- Olivatko Melmulaiset Mikkelin katu-uskottavinta porukkaa, tähtiä?
- Miten suuri osa arkielämää Melmu oli SINULLE?

3. Tuuliajolla -konsertit

- Mikä oli Tuuliajolla -kiertue?
- Kuka sitä järjesti?
- Tapahtuman/kiertueen idea lyhyesti?
- Melmun rooli
- Miten Melmu oli päätynyt mukaan?
- Mitä ja missä Melmu järjesti?
- Miten tapahtuma sujui? Mitä SINÄ teit Tuuliajolla?
- Sattuiko jotain odottamatonta?
- Miten yhteistyö järjestäjine kanssa sujui?

4. Dinosaurock

- Kuka keksi idean?
- Eikö suuren tapahtuman järjestäminen pelottanut?

- Miksi Visulahteen? Miten helppo Visulahti oli saada käyttöön?
- Millainen visio tapahtumasta oli aluksi, mihin pyrittiin?
- Muista festivaaleista erottuminen?
- Missä asioissa Melmu oli edelläkävijä?
- Dinon ikimuistoisimmat esiintyjät?
- Rock Finlandia-palkinnon vastaanottaminen? Miltä palkinnon saaminen tuntui?
- Mikä oli sinun rooli/ vastuu-alue Dinossa?
- Haasteet
- Mistä koostui tapahtuman rahoitus?
- Talkootyö
- Mitä lupia tuohon aikaan vaadittiin? Lupien saaminen?
- Vastustelua? Yllättäviä muutoksia?
- 1988 anniskelu tapahtumassa kiellettiin, miksi? Seuraukset?
- 1989 vuoden Dinon myötä välit poliisijohdon kanssa kiristyivät entisestään. Miksi?
- Pyrittiinkö Melmun toimintaa mustamaalaamaan?
- Provosoiko Melmun toiminta poliisia?
- Poliisijohdon kohtuuttomat vaatimukset?
- Yritettiinkö Melmun puolesta välejä korjata ja löytää kompromissia?
- 1990 Dinon järjestäminen pyrittiin estämään kokonaan, mitä tapahtui?
- Dinosaurockin viimeinen kesä

5. Toiminnan päättyminen

- 1991 järjestettiin vielä yksi tapahtuma, missä ja miksi?
- Viimeisen Dinosaurockin tappioiden seuraukset Melmulle?
- Ketkä viimeisen tapahtuman tappioista joutuivat kärsimään eniten?
- Haattiinko tapahtuneelle vääryydelle oikeutta?
- Saatiinko sitä? Mitä tapahtui?
- Mitä Mikkelin viranomaiset tekivät väärin/laittomasti yrittäessään estää Dinon toteutumista?
- Miten SINÄ suhtauduit tapahtuneeseen? Entä muut?
- Oliko viimeinen tapahtuma samalla koko Melmun viimeinen tapahtuma?
- Miksi Melmu ei jatkanut toimintaa uudelleen myöhemmin?

6. Melmun saavutukset ja merkitys

- Melmun perintö nykyisille kulttuurin tekijöille Mikkelissä?
- Melmun merkittävimmät saavutukset?
- Miten suuri vaikutus Melmulla on ollut SINUN elämäsi kulkuun?
- Onko aika kullannut muistot? Mitä Melmusta muistelet mieluiten?
- Mitä mieltä olet Mikkelin nykyisestä kulttuuritarjonnasta?
- Mitä mieltä olet Dinosaurockin jälkeläisestä Jurassic Rockista?
- Mitä haluaisit sanoa tapahtumatuottajan urasta haaveileville?
- Jos SINUN pitäisi yhteen lauseeseen tiivistää se mitä Melmu oli, mitä sanoisit?

Työblogi: Kun Mikkeli alkoi rokata: <http://kunmikkelialkoirokata.blogspot.com/>
Kirjoitettu alkaen 28.9.2010.

